

Załącznik nr 5 do SWZ
- projektowane postanowienia umowy

UMOWA Nr .....
na roboty budowlane

zawarta w dniu ..... 202..... r. w ....., pomiędzy
Gminą ....., reprezentowaną przez:
Pan ..... – Wójt Gminy .....
zwaną w dalszej części umowy „Zamawiającym”,
a: .....
KRS: ..... NIP: .....; REGON: .....;
reprezentowaną przez: .....
zwanym w dalszej części umowy „Wykonawcą” o następującej treści:

Przepisy wstępne

§ 1. [Podstawa i tryb zawarcia umowy]

1. Zgodnie z wynikiem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonego w trybie podstawowym na podstawie art. 275 pkt 1 rozstrzygniętego w dniu ..... 202..... r. na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych - dalej „PZP” (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320 ze zm.) na wykonanie robót o nazwie: „Przebudowa, rozbudowa i doposażenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Czarnej Górnjej” – współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Priorytetu nr „FEPK.02 Energia i środowisko” programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027.

2. Realizacja zadania opisanego w ust. 1 następuje na zasadach i warunkach określonych w:

- 1) Wniosku o dofinansowanie z dnia 30.10.2025 Nr FEPK.02.07-IZ.00-0015/24 złożonym przez Gminę Czarna na realizację Inwestycji: „Przebudowa, rozbudowa i doposażenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Czarnej Górnjej”, w części dotyczącej robót budowlanych,
- 2) Umowy o dofinansowanie Projektu w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027 „Przebudowa, rozbudowa i doposażenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Czarnej Górnjej”, która weszła w życie w dniu 27.10.2025 r.,
- 3) Decyzji Starosty Bieszczadzkiego Nr 73/2024 z dnia 01.08.2024 r. znak: BOŚ.6740.2.16.2024 zatwierdzającej projekt zagospodarowania terenu oraz projekty architektoniczno-budowlane i udzielającej pozwolenia na budowę,
- 4) dokumentacji projektowej,
- 5) specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych (dalej „STWiORB”).

3. Dokumenty wskazane w ust. 2 stanowią załączniki do niniejszej umowy.

§ 2. [Oświadczenia Wykonawcy]

Wykonawca oświadcza, co potwierdza podpisem złożonym pod niniejszą umową, że:

- 1) na etapie postępowania o udzielenie zamówienia zapoznał się dokumentacją projektową oraz że jest ona zupełna, zawiera wszystkie roboty konieczne do wykonania zamówienia, w tym także z punktu widzenia sztuki budowlanej i prawa budowlanego. W związku z powyższym Wykonawca nie wnosi żadnych zastrzeżeń do w/w dokumentów;
- 2) dokonał wizji lokalnej w celu oceny, na własną odpowiedzialność, koszt i ryzyko, wszystkich czynników koniecznych do prawidłowego wykonania przedmiotu umowy - jeżeli obowiązek przeprowadzenia wizji lokalnej został przewidziany w SWZ;
- 3) w całym okresie realizacji umowy będzie dysponował potencjałem technicznym i osobowym koniecznymi do prawidłowego, terminowego i zgodnego z przepisami prawa wykonania umowy;

- 4) nie zostało wobec niego wszczęte jakiekolwiek postępowanie, w szczególności upadłościowe, egzekucyjne, które mogłyby wpływać na jego zdolność do wykonania umowy;
- 5) umowa została prawidłowo zatwierdzona przez właściwe organy Wykonawcy, oraz że zawarcie i wykonanie umowy jest zgodne z obowiązującym go przepisami;
- 6) jest w pełni uprawniony do zawarcia niniejszej umowy oraz że osoby podpisujące umowę w jego imieniu są prawidłowo umocowane do podejmowania skutecznych zobowiązań w imieniu Wykonawcy;
- 7) podpisanie i wykonanie umowy przez Wykonawcę nie będzie stanowiło naruszenia żadnej umowy ani zobowiązania ciążącego na Wykonawcy ani nie naruszy przepisów prawa powszechnie obowiązującego, żadnego orzeczenia cywilnego czy administracyjnego, którymi Wykonawca jest związany;
- 8) akceptuje warunki sfinansowania wynagrodzenia Wykonawcy za wykonanie niniejszej umowy, wynikające z niniejszej umowy i umowy o dofinansowanie wskazanej w § 1 ust. 2 pkt 2 oraz że zmiana umowy może nastąpić wyłącznie po uzyskaniu zgody Instytucji Zarządzającej tj. Województwa Podkarpackiego;
- 9) uwzględnił w cenie ofertowej ryzyka związane z czynnikami ekonomicznymi i społecznymi, w tym obecną sytuację na rynku robót budowlanych, inflację, wzrost stóp procentowych i cen materiałów budowlanych, koszty energii i robocizny.
- 10) szczegółowo zapoznał się z pozostałymi wymaganiami Zamawiającego, które wziął pod uwagę przy sporządzaniu oferty.

Przedmiot zamówienia

§ 3. [Opis przedmiotu zamówienia]

1. Opis przedmiotu zamówienia zawarty jest w dokumentacji projektowej oraz specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych.
2. Celem umowy jest:
  - 1) wykonanie robót przewidzianych w dokumentacji projektowej oraz zgodnie z pozwoleniem na budowę/zgłoszeniem;
  - 2) uzyskanie w imieniu Zamawiającego, jeżeli taki obowiązek wynika z treści SWZ, wszystkich prawem wymaganych pozwoleń, zgód, opinii, uzgodnień niezbędnych do uruchomienia i użytkowania przedmiotu umowy.
3. Do obowiązków Wykonawcy należy:
  - 1) wykonanie robót budowlanych zgodnie z:
    - a) dokumentacją projektową;
    - b) przepisami prawa, normami budowlanymi w tym unijnymi, sztuką budowlaną, zasadami rzetelnej wiedzy technicznej, ustalonymi zwyczajami, przy zastosowaniu materiałów, urządzeń i technik wykonawczych spełniających wymagania dokumentacji projektowej oraz dołożeniu należytej staranności wymaganej w stosunkach danego rodzaju od podmiotów zawodowo wykonujących czynności objęte zakresem niniejszej umowy;
    - c) warunkami pozwolenia na budowę lub zgłoszenia (w zależności od podstawy prowadzenia robót);
    - d) specyfikacją techniczną wykonania i odbioru robót budowlanych (dalej „STWiORB”);
    - e) wymaganiami wynikającymi z obowiązujących Polskich Norm przenoszących normy europejskie lub norm innych państw członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego przenoszących te normy, a w przypadku ich braku z aktów prawnych wyszczególnionych w art. 101 ust. 3 ustawy PZP;
    - f) własną ofertą;
    - g) wytycznymi podmiotu dofinansowującego niniejsze zadanie, które wiążą Zamawiającego zgodnie z zawartą z tym podmiotem umową (jeżeli dotyczy);
    - h) warunkami wynikającymi z przepisów dotyczących bezpieczeństwa w ruchu drogowym

- i dokumentami wydanymi w przypadku prowadzenie robót w pasie drogi publicznej, wskazanymi w § 22 niniejszej umowy (jeżeli dotyczy);
- i) ustaleniami określonymi w decyzjach administracyjnych dotyczących zamierzenia budowlanego (jeżeli zostały wydane);
- 2) sporządzenie, przed rozpoczęciem budowy, planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia BiOZ, (jeżeli z przepisów prawa wynika obowiązek jego sporządzenia), oraz programu zapewnienia jakości (dalej „PZJ”);
  - 3) wykonanie wszelkie prac oraz robót tymczasowych niezbędne do wykonania przedmiotu umowy. Przez roboty tymczasowe rozumie się wszelkie roboty przewidziane jak i nieprzewidziane w dokumentacji projektowej, niezbędne do wykonania przedmiotu umowy;
  - 4) niezwłoczne powiadomienie o wykryciu błędów w dokumentacji projektowej Inspektora nadzoru inwestorskiego, zwanego dalej „Inspektorem nadzoru”, który w porozumieniu z projektantem podejmie decyzję o wprowadzeniu odpowiednich zmian i poprawek;
  - 5) uporządkowanie teren po zakończeniu robót i usunięcie ewentualne szkód powstałych w toku realizacji robót budowlanych;
  - 6) sporządzenie i przekazanie Zamawiającemu, najpóźniej w chwili przystąpienia do odbioru końcowego, kompletnej dokumentacji powykonawczej opisanej w niniejszej umowie, w tym w szczególności inwentaryzacji powykonawczej oraz szczegółowego kosztorysu powykonawczego;
  - 7) uzyskanie w imieniu Zamawiającego prawomocnego pozwolenie na użytkowanie obiektu budowlanego będącego przedmiotem umowy oraz przekazanie Zamawiającemu wszelkich dokumentów niezbędnych do użytkowania przedmiotu umowy.
4. Dokumenty wymienione w ust. 3 pkt 2 wiążą Wykonawcę w całym okresie realizacji umowy.
5. W ramach pozostałych obowiązków Wykonawca zobowiązany jest w szczególności do:
- 1) zapewnienia na swój koszt pełnej obsługi geodezyjnej;
  - 2) uzyskania prawa do dysponowania nieruchomością na cele budowlane (jeżeli dotyczy);
  - 3) uczestniczenia we wszystkich spotkaniach na koszt Wykonawcy na wezwanie Zamawiającego, związanych z realizacją przedmiotu umowy, z zastrzeżeniem zdania następnego. W ramach wynagrodzenia wynikającego z niniejszej umowy Zamawiający ma prawo wezwać wykonawcę do siedziby Zamawiającego, nie więcej jak 2 raz na miesiąc. Z każdego spotkania strony spisują protokół określający w szczególności poczynione ustalenia;
  - 4) prowadzenia dokumentacji robót w sposób umożliwiający przypisanie konkretnych robót do danego podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy;
  - 5) przeprowadzenia wymaganych prób i badań;
  - 6) poniesienia w ramach wynagrodzenia określonego w niniejszej umowie wszelkich opłat np. za badania wymagane dla uzyskania efektu i pozwolenia na użytkowanie;
  - 7) wykonania instrukcji obsługi, eksploatacji, bhp i p.poż. niezbędnych dla prawidłowej eksploatacji przedmiotu umowy, jeżeli przedmiot umowy obejmował wykonanie rzeczy wymagających sporządzenia takich dokumentów;
  - 8) dokonania wszystkich czynności prawnych i faktycznych niezbędnych do usunięcia drzew w przypadku kolizji z ostatecznym projektem przedmiotu umowy, przy czym Zamawiający pozostaje właścicielem materiałów z usunięcia drzew.
6. W celu usunięcia ewentualnych wątpliwości strony niniejszej umowy zgodnie przyjmują, że:
- 1) wyliczenie obowiązków Wykonawcy zawarte w niniejszej umowie nie ma charakteru zupełnego i nie może stanowić podstawy do odmowy wykonania przez Wykonawcę czynności nie wymienionych wprost w umowie, a niezbędnych do należytego wykonania przedmiotu umowy, a jednocześnie;
  - 2) w ramach wynagrodzenia przewidzianego niniejszą umową na Wykonawcy ciąży obowiązek pozyskania wszelkich dokumentów (za wyjątkiem przekazanych przez Zamawiającego), wykonania robót budowlanych również tych nie opisanych w dokumentach postępowania o udzielenie niniejszego zamówienia i w niniejszej umowie, a niezbędnych do właściwego i kompletnego

wykonania przedmiotu umowy;

- 3) zatwierdzenie jakiegokolwiek dokumentu przez Zamawiającego w żaden sposób nie ogranicza odpowiedzialności Wykonawcy za przedmiot umowy;
- 4) w przypadku, gdy dokumentacja projektowa lub specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót nie podają w sposób szczegółowy technologii wykonywania robót lub wykonania określonego elementu przedmiotu umowy, bądź też w ocenie wykonawcy nie precyzują dostatecznie rodzaju i standardu materiałów, Wykonawca zobowiązany jest do każdorazowego wcześniejszego uzyskania decyzji w tym zakresie od Zamawiającego.

§ 4. [Ograniczenie zakresu zamówienia]

1. Zamawiający nie przewiduje jednostronnego ograniczania zakresu zamówienia. Jednakże Zamawiający może zdecydować o rezygnacji z wykonania niektórych robót (roboty zaniechane) przewidzianych w dokumentacji projektowej w sytuacji, gdy ich wykonanie będzie zbędne do prawidłowego wykonania przedmiotu umowy, tj. zgodnego z zasadami wiedzy technicznej i przepisami. W takim wypadku ograniczenie zakresu robót nie może przekroczyć 10 % wysokości wynagrodzenia brutto za wykonanie niniejszej umowy.
2. Za roboty nie wykonane, jako zbędne lub pominięte, choć objęte kosztorysem szczegółowym ofertowym wynagrodzenie nie przysługuje.
3. Potwierdzenia ilości i rodzaju robót nie wykonanych, wskazanych w ust. 2, dokonuje Inspektor nadzoru poprzez wpis w dzienniku budowy.
4. Wartość robót zbędnych lub pominiętych strony ustalają na podstawie kosztorysu szczegółowego ofertowego i o tę kwotę, w oparciu o zawarty aneks do umowy, obniżają wynagrodzenie Wykonawcy.

Wykonawcy wspólnie wykonujący zamówienie

§ 5. [Odpowiednie stosowanie przepisów]

1. Przepisy dotyczące wykonawcy stosuje się odpowiednio do wykonawców wspólnie wykonujących zamówienia.
2. Wykonawcy, którzy wspólnie podpisali niniejszą umowę ponoszą solidarną odpowiedzialność za wykonanie umowy, wniesienie zabezpieczenia należytego wykonania umowy oraz usunięcie wad przedmiotu umowy stwierdzonych w okresie gwarancji i rękojmi za wady.
3. Najpóźniej w dniu podpisania niniejszej umowy Konsorcjum zobowiązuje się do przekazania Zamawiającemu kopii aktualnej umowy regulującej współpracę podmiotów wchodzących w skład Konsorcjum. W przypadku zmiany umowy Konsorcjum niezwłocznie informuje Zamawiającego o treści zmiany.
4. Lider Konsorcjum jest upoważniony do podejmowania decyzji, składania i przyjmowania oświadczeń woli w imieniu i na rzecz każdego z podmiotów wchodzących w skład Konsorcjum w zakresie wskazanym w pełnomocnictwach przedłożonych Zamawiającemu.
5. Obowiązkiem Konsorcjum jest pisemne wyznaczenie przedstawiciela do kontaktów z Zamawiającym przez cały okres trwania umowy. O każdej zmianie w tym zakresie Konsorcjum informuje Zamawiającego na piśmie w terminie 3 dni od dnia zmiany. W przypadku braku zawiadomienia korespondencja kierowana do dotychczasowego przedstawiciela Konsorcjum ma skutek prawny.
6. Członkowie Konsorcjum przyjmują na siebie odpowiedzialność solidarną za wykonanie niniejszej umowy, w tym również za wykonanie wszelkich obowiązków ciążących na Wykonawcy z tytułu rękojmi za wady albo gwarancji.
7. W przypadku rozwiązania umowy Konsorcjum przed upływem okresu gwarancji i rękojmi za wady Zamawiający jest uprawniony do żądania wykonania całości lub części robót wynikających z umowy od wszystkich, niektórych lub jednego z członków Konsorcjum, zgodnie z odpowiedzialnością solidarną członków Konsorcjum.

Obowiązki Zamawiającego

§ 6. [Wykaz obowiązków Zamawiającego]

Obowiązkiem Zamawiającego jest:

- 1) ustanowienie Inspektora nadzoru,
- 2) przekazanie Wykonawcy:
  - a) terenu budowy,
  - b) dokumentacji projektowej,
- 3) przystąpienia do odbioru przedmiotu zamówienia po spełnieniu warunków umownych w tym zakresie,
- 4) zapłaty wynagrodzenia za przedmiot zamówienia wykonany zgodnie z umową i uznany przez Zamawiającego za należycie wykonany,
- 5) poddanie się postępowaniu mediacyjnemu, o którym mowa w § 46, na wypadek powstania sporu pomiędzy stronami.

§ 7. [Przekazanie dokumentacji]

1. Wraz z przekazaniem terenu budowy Zamawiający przekaze protokolarnie Wykonawcy w jednym egzemplarzu kompletną dokumentację projektową oraz STWiORB,
2. Dokumentacja projektowa i STWiORB stanowią własność Zamawiającego i mogą być wykorzystane wyłącznie zgodnie z przeznaczeniem w celu wykonania przedmiotu umowy.

Teren budowy

§ 8. [Przekazanie terenu budowy]

1. Zamawiający przekaze Wykonawcy protokolarnie teren budowy w terminie do 10 dni roboczych od dnia podpisania umowy, przy czym Zamawiający wyklucza możliwość przekazania terenu budowy w sobotę, niedzielę, pozostałe dni świąteczne czy dni z innych przyczyn wolne od pracy dla pracowników Urzędu Gminy.
2. W toku czynności przekazania terenu budowy zostanie wykonana inwentaryzacja fotograficzna i opisowa tych elementów terenu budowy, które nie są objęte przedmiotem umowy, a których stan może ulec pogorszeniu w wyniku prowadzenia robót budowlanych (jeżeli dotyczy).
3. Wykonawca jest zobowiązany na własny koszt utrzymać istniejący stały dostęp do wszystkich nieruchomości położonych na terenach przyległych do terenu budowy przez cały okres trwania robót wykonywanych na podstawie niniejszej umowy (jeżeli dotyczy).
4. Po przejęciu terenu budowy Wykonawca odpowiada w szczególności za:
  - a) zabezpieczenie majątku Zamawiającego przed zniszczeniem do momentu podpisania pozytywnego protokołu odbioru końcowego;
  - b) utrzymanie ładu i porządku na terenie budowy,
  - c) sprawowanie nadzoru nad bezpieczeństwem i higieną pracy zgodnie z planem BIOZ oraz zapewnienie zabezpieczenia przeciwpożarowego,
  - d) zabezpieczenia terenu budowy przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi, a w przypadku powstania szkody, niezwłoczne dokonanie jej naprawy.

§ 9. [Zaopatrzenie terenu budowy w media]

1. Wykonawca zabezpiecza własnym staraniem i na własny koszt zaopatrzenie terenu budowy w wodę i energię elektryczną, ewentualnie będzie ponosił koszty pobranej wody i energii elektrycznej ze źródeł udostępnionych przez Zamawiającego, na warunkach określonych w ust. 2.
2. Na wypadek złożenia wniosku o udostępnienie przez Zamawiającego prądu i wody (media) strony przyjmują następujące zasady:
  - a) Wykonawca w uzgodnieniu z Zamawiającym na własny koszt:
    - założy legalizowany wodomierz i podlicznik prądu,
    - zapewni założenie plomb bezpieczeństwa w obecności przedstawiciela Zamawiającego,

- wspólnie z przedstawicielem Zamawiającym spisać wskazania początkowe liczników,
  - b) po zgłoszeniu do odbioru przedmiotu umowy obie strony wspólnie ponownie dokonają spisania wskazań licznika poboru prądu i wodomierza,
  - c) na podstawie protokołu ze spisania ilości pobranych mediów Zamawiający niezwłocznie wystawia fakturę Vat dla Wykonawcy,
  - d) do dokumentów składanych przy odbiorze końcowym Wykonawca przedłoży potwierdzenie zapłaty faktury wskazanej w lit. c) lub poprosi Zamawiającego o wydanie potwierdzenia zapłaty faktury celem dołączenia do dokumentacji odbioru,
  - e) brak potwierdzenia zapłaty za media upoważnia Zamawiającego do przerwania odbioru końcowego do czasu uregulowania zapłaty lub do potrącenia wynagrodzenia za media z wynagrodzenia należnego Wykonawcy – według wyboru Wykonawcy.
3. Zamontowane przez Wykonawcę wodomierz i podlicznik prądu z chwilą podpisania pozytywnego protokołu odbioru końcowego przechodzą na własność Zamawiającego w drodze darowizny, na co Wykonawca wyraża zgodę podpisując niniejszą umowę, chyba że Wykonawca dokona ich demontażu w taki sposób, że w całości przywróci stan poprzedni.

§ 10. [Odpowiedzialność za szkody]

1. Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność odszkodowawczą z chwilą protokolarnego przejęcia terenu budowy.
2. Wykonawca ponosi odpowiedzialność na zasadach ogólnych za szkody związane z realizacją umowy, w szczególności za utratę dóbr materialnych, uszkodzenie ciała lub śmierć osób oraz ponosi odpowiedzialność za wybrane metody działań i bezpieczeństwo na terenie budowy.
3. Wykonawca odpowiada za szkody wobec Zamawiającego i osób trzecich, chyba że odpowiedzialnym za powstałe szkody jest wyłącznie Zamawiający lub osoba trzecia.
4. W razie uszkodzenia lub zniszczenia jakiegokolwiek mienia na terenie budowy, także w wyniku działania podwykonawców lub dostawców sprzętu, urządzeń, materiałów na teren budowy, Wykonawca zobowiązuje się do naprawy tych uszkodzeń na własny koszt w terminie 7 dni roboczych od zgłoszenia szkody przez Zamawiającego lub osobę trzecią.
5. W przypadku nie zachowania terminu usunięcia szkody, z przyczyn zawinionych leżących po stronie Wykonawcy, Zamawiający może zlecić usunięcie wyrządzonej mu szkody osobie trzeciej na koszt i ryzyko Wykonawcy, bez obowiązku uprzedniego uzyskania upoważnienia sądowego.
6. Przed przystąpieniem do wykonania zastępczego Zamawiający uprzedzi Wykonawcę o zamiarze skorzystania z prawa do wykonania zastępczego wyznaczając Wykonawcy dodatkowy, liczący 5 dni roboczych, termin na usunięcie szkody.
7. W przypadku zastosowania wykonania zastępczego koszty usuwania szkód będą pokrywane w pierwszej kolejności z zabezpieczenia należytego wykonania umowy, w przypadku braku obowiązku złożenia zabezpieczenia z wynagrodzenia Wykonawcy, a gdy wynagrodzenie zostało już wypłacone - w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania do zapłaty. Zamawiający odliczy to, co musiał wydatkować na usunięcie szkody.

Obowiązki Wykonawcy

§ 11. [Zgodność robót z projektem i STWiORB]

Przy wykonywaniu zamówienia Wykonawca ma obowiązek stosowania materiałów, technik wykonawczych, sprzętu, metod diagnozowania i kontroli spełniających wymagania techniczne postawione w dokumentacji projektowej, SWZ oraz STWiORB.

§ 12. [Własne materiały i urządzenia spełniające normy]

1. Wykonawca ma obowiązek wykonać przedmiot umowy używając własnych materiałów. Warunku określonego w zdaniu poprzedzającym nie spełniają materiały nabyte przez Wykonawcę na podstawie

umowy zastrzegającej prawo własności na rzecz sprzedającego, jeżeli w chwili użycia tych materiałów, w związku z realizacją niniejszej umowy, prawo własności przysługiwało sprzedawcy.

2. Materiały i urządzenia przeznaczone do wmontowania muszą:

- a) odpowiadać co do jakości i bezpieczeństwa wymogom wyrobów dopuszczonych do obrotu i stosowania w budownictwie, określonym w art. 10 ustawy Prawo budowlane, a także wymaganiom określonym w SWZ, STWiORB oraz dokumentacji projektowej,
- b) posiadać wymagane przepisami prawa certyfikaty, aprobaty techniczne, dopuszczenia do stosowania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz w krajach Unii Europejskiej i innych krajach na mocy umów stowarzyszeniowych zawartych z Unią Europejską.

§ 13. [Sprawdzenie jakości materiałów]

1. Na każde żądanie Wykonawca ma umożliwić Zamawiającemu przeprowadzenie kontroli terenu budowy, realizowanych robót, stosowanych w ich toku materiałów, wyrobów oraz wszelkich okoliczności dotyczących realizacji umowy.
2. Na każde żądanie Wykonawca ma umożliwić Zamawiającemu przeprowadzenie kontroli terenu budowy, realizowanych robót, stosowanych w ich toku wyrobów oraz wszelkich okoliczności dotyczących realizacji umowy.
3. Na każde żądanie Zamawiającego lub Inspektora Nadzoru, Wykonawca obowiązany jest udowodnić Zamawiającemu, w terminie 5 dni roboczych od dnia zgłoszenia takiego żądania, że materiały, wyroby i urządzenia spełniają wymogi, o których mowa w § 12, w szczególności przez przekazanie Inspektorowi nadzoru kopii wymaganych zgodnie z obowiązującymi przepisami orzeczeń, atestów oraz deklaracji zgodności na materiały użyte do wykonania przedmiotu zamówienia.
4. Na każde żądanie Zamawiającego Wykonawca zapewni niezbędne oprzyrządowanie spełniające wymogi prawa, potencjał ludzki oraz materiały wymagane do zbadania jakości wykonanych robót, a także do sprawdzenia ciężarów, ilości i jakości zużytych lub przewidzianych do użycia materiałów czy wyrobów. Badania przeprowadzone będą w terminie 5 dni roboczych od dnia zgłoszenia takiego żądania przez Zamawiającego w obecności przedstawicieli Zamawiającego.
5. Jeżeli wyniki badań wykażą, że materiały, wyroby bądź roboty budowlane nie są zgodne z wymaganiami STWiORB oraz odpowiednimi normami i nie mają odpowiednich aprobat, koszty tych badań poniesie Wykonawca, jeśli zaś wyniki badań wykażą, że materiały, wyroby bądź roboty budowlane są zgodne z wymaganiami STWiORB oraz odpowiednimi normami i posiadają odpowiednie aprobaty, koszty tych badań obciążą Zamawiającego.
6. W przypadku nie wykonania przez Wykonawcę któregośkolwiek z obowiązków wskazanych w ust. 4, Zamawiający ma prawo do zlecenia we własnym zakresie przeprowadzenia badań, na koszt Wykonawcy.
7. Jeżeli zastosowane materiały, urządzenia, instalacje, wyposażenie lub jakość wykonanych robót nie spełniają wymagań zawartych w dokumentacji lub STWiORB Inspektor nadzoru doprowadza do pełnej zgodności, a obowiązkiem Wykonawcy jest dostosowanie do poleceń Inspektora nadzoru.
8. Koszty badań Zamawiający potrąca z najbliższej wypłaty wynagrodzenia dla Wykonawcy.

§ 14. [Wnioski materiałowe]

1. Wnioski materiałowe na przewidziane do wbudowania materiały, wyroby i urządzenia muszą być uzgodnione z Zamawiającym i Inspektorem nadzoru. Dla każdego materiału, wyrobu, urządzenia Wykonawca złoży wniosek materiałowy w wersji papierowej Inspektorowi nadzoru, nie później niż na 10 dni przed dostarczeniem materiału, wyrobu, urządzenia na budowę. Wniosek materiałowy musi być zatwierdzony przez Inspektora nadzoru i Zamawiającego.
2. Zamawiający odmawia uwzględnienia wniosków materiałowych, jeżeli proponowana zmiana byłaby sprzeczna z warunkami postępowania na udzielenie niniejszego zamówienia, ze złożoną ofertą Wykonawcy albo warunkami wymienionymi w § 66 ust. 3 pkt 1.

§ 15. [Bezpieczeństwo oraz ochrona interesów Zamawiającego i osób trzecich]

W zakresie zabezpieczenia Zamawiającego i osób trzecich przed szkodą do Wykonawcy należy:

- a) zabezpieczyć i oznakować prowadzone roboty zgodnie z obowiązującym prawem oraz dbać o stan techniczny i prawidłowość oznakowania przez czas trwania realizacji zamówienia,
- b) zorganizowanie i kierowanie budową w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami prawa budowlanego i bhp,
- c) zapewnienie warunków p.poż. określonych w przepisach szczegółowych,
- d) systematycznie (codziennie) utrzymywać ład i porządek na terenie budowy i w terminie nie późniejszym niż termin odbioru końcowego pozostawić teren budowy nadający się do bezpiecznego użytkowania zgodnie z przepisami prawa budowlanego,
- e) ostateczne uporządkowanie terenu budowy w terminie nie późniejszym niż termin odbioru końcowego, w szczególności pozostawienie terenu budowy czystego i nadającego się do bezpiecznego użytkowania zgodnie z przepisami prawa,
- f) zabezpieczyć zdemontowane materiały i urządzenia w sposób niezagrażający życiu i zdrowiu osób trzecich,
- g) zastosowanie niezbędnych możliwych środków celem ochrony przed uszkodzeniami dróg i obiektów inżynierskich prowadzących na teren budowy (jeżeli dotyczy), które mogą spowodować roboty, transport lub sprzęt Wykonawcy, jego dostawców lub podwykonawców. W szczególności Wykonawca i podwykonawcy mają obowiązek dostosować się do obowiązujących ograniczeń obciążeń osi pojazdów na drogach i mostach podczas transportu materiałów i sprzętu na teren budowy i z terenu budowy.

§ 16. [Proces budowlany]

Do podstawowych obowiązków Wykonawcy w szczególności należy:

- 1) wykonanie przedmiotu umowy zgodnie z niniejszą umową,
- 2) rozpoczęcie robót budowlanych w terminie 10 dni roboczych (za wyjątkiem sobót, niedziel i świąt) od dnia przekazania terenu budowy,
- 3) wykonanie robót tymczasowych, które mogą być potrzebne podczas wykonywania robót podstawowych,
- 4) wykonanie zadań, które nie zostały wyszczególnione w przedmiarze robót, a są konieczne do realizacji przedmiotu umowy. Wykonanie tych zadań nie wymaga zawarcia odrębnej umowy i jest objęte wynagrodzeniem określonym w niniejszej umowie;
- 5) zapewnienie na czas trwania robót kierownika budowy oraz kierowników robót branżowych z odpowiednimi uprawnieniami, w tym niezbędnego nadzoru nad prowadzonymi robotami przez uprawnione osoby. W celu kontroli wykonania tego obowiązku Wykonawca zobowiązany jest dostarczyć Zamawiającemu na każde żądanie:
  - a) kopie dokumentów potwierdzających uprawnienia osób, które będą uczestniczyć w wykonywaniu zamówienia,
  - b) kopie dokumentów potwierdzających przynależność do właściwej izby samorządu zawodowego osób, które będą uczestniczyć w wykonywaniu zamówienia, jeżeli przepis prawa nakłada obowiązek przynależności do izby;
- 6) angażowania odpowiedniej liczby osób, posiadających niezbędne uprawnienia, wiedzę i doświadczenie do wykonywania powierzonych im robót i innych czynności w ramach wykonania umowy, wyspecyfikowanych w umowie,
- 7) w zakresie robót zanikających lub ulegających zakryciu:
  - a) umożliwić Inspektorowi nadzoru sprawdzenie każdej roboty budowlanej zanikającej, lub która ulega zakryciu,
  - b) uzyskać uprzednią zgodę Inspektora nadzoru na zakrycie wykonanej roboty budowlanej,
  - c) informowanie Inspektora nadzoru, co najmniej na 3 dni wcześniej, o terminie odbioru robót ulegających zakryciu lub zanikających. Jeżeli Wykonawca nie poinformował o tych faktach lub uczynił

to za późno, zobowiązany jest odkryć roboty lub wykonać prace niezbędne dla umożliwienia Zamawiającemu zbadania robót;

- 8) na bieżąco informować Inspektora nadzoru o dostrzeganych lub przewidywanych problemach związanych z realizacją Umowy, które mogą mieć wpływ w szczególności na wysokość wynagrodzenia Wykonawcy lub na termin zakończenia robót;
- 9) uczestniczenie w naradach koordynacyjnych,
- 10) w przypadku kontroli wszczętej przez Zamawiającego lub Instytucję Zarządzającą:
  - a) udostępnienie terenu budowy bez żadnych ograniczeń,
  - b) udostępnienie wszelkich dokumentów będących w posiadaniu Wykonawcy związanych z wykonywaniem przedmiotu umowy,
  - c) udzielanie w wyznaczonym terminie wyjaśnień, w tym pisemnych,
  - d) wykonywanie wszelkich innych czynności, poleceń itd. niezbędnych do zrealizowania uprawnień przysługujących Instytucji Zarządzającej na podstawie § 18 umowy o dofinansowanie wskazanej w § 1 ust. 2 pkt 2.

§ 17. [Dokumentowanie budowy]

1. W ramach udokumentowania procesu budowlanego do obowiązków Wykonawcy należy w szczególności:

- 1) przekazanie Zamawiającemu, najpóźniej 10 dnia od dnia zawarcia umowy, kosztorysu szczegółowego ofertowego wskazującego sposób kalkulacji wynagrodzenia metodą szczegółową, uwzględniającego wszystkie przewidziane przedmiotem zamówienia zadania i zgodnego w każdym zakresie (co do pozycji i ilości) z przedmiarem robót stanowiącym element dokumentacji o udzielenia zamówienia; Jeżeli Wykonawcą jest Konsorcjum to na kosztorysie szczegółowym ofertowym wskazuje jednoznacznie, za wykonanie jakiej części przedmiotu umowy odpowiada każdy z uczestników Konsorcjum;
- 2) opracowanie i aktualizacja, a także przekazanie Inspektorowi nadzoru do przechowywania po zaakceptowaniu:
  - a) projektu organizacji robót,
  - b) Planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (w przypadku, gdy będzie miał zastosowanie art. 21a prawa budowlanego),
  - c) informacji o wytwarzanych odpadach oraz innych wymaganych od Wykonawcy przepisami właściwymi w sprawie odpadów,
  - d) Programu zapewnienia jakości,
- 3) prowadzenie na bieżąco i przechowywanie:
  - a) dziennika budowy,
  - b) książki obmiarów,
  - c) protokołu odbioru robót (w szczególności częściowych) wraz z dokumentami laboratoryjnymi (jeżeli dotyczy),
  - d) pozostałych dokumentów budowy, zgodnie ze STWiORB,
  - e) protokołów odbioru robót zanikających,
  - f) dokumentacji robót zanikających lub ulegających zakryciu;
  - g) dokumentacji robót w sposób umożliwiający przypisanie konkretnych robót do danego podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy;
- 4) w zakresie dokumentacji powykonawczej:
  - a) kompletowanie dokumentacji sukcesywnie wraz z postępem robót oraz odbiorami robót zanikających i ulegających zakryciu,
  - b) przekazania Zamawiającemu dokumentacji w wersji papierowej w 2 egzemplarzach plus dodatkowo jeden egzemplarz w wersji elektronicznej, najpóźniej w momencie zgłoszenia gotowości do odbioru końcowego:
    - przygotowanej zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa,

- odzwierciedlającej i dokumentującej stan faktyczny wykonania robót,
- 5) udostępniania Zamawiającemu dokumentacji na każde żądanie w trakcie obowiązywania niniejszej umowy oraz wykonanie innych obowiązków wynikających z SWZ, prawa budowlanego lub ustawy PZP ciążyących na Wykonawcy, w tym także w przypadku gdy Wykonawca powierzył wykonanie części zamówienia podwykonawcy.
- 2. W przypadku prowadzenia robót na podstawie pozwolenia na budowę - skompletowanie i przedstawienie Zamawiającemu dokumentów pozwalających na ocenę prawidłowego wykonania przedmiotu umowy, a w szczególności dokumentów wskazanych w artykule 57 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane oraz uzyskanie na dzień odbioru końcowego pozytywnych opinii stanowisk innych organów wymaganych przepisami prawa (Straż Pożarna, PIS, itp.) w celu otrzymania przez Zamawiającego pozwolenia na użytkowanie przedmiotu umowy.
- 3. W celu umożliwienia Wykonawcy wywiązania się z obowiązku wskazanego w ust. 2 Zamawiający niniejszym udziela Wykonawcy pełnomocnictwa do skierowania wystąpienia w imieniu Zamawiającego w trybie art. 56 i art. 57 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane.

§ 18. [Program zapewnienia jakości]

1. Do obowiązków Wykonawcy należy przygotowanie i przedłożenie do zatwierdzenia Zamawiającemu, w terminie 14 dni kalendarzowych od daty zawarcia umowy, Programu zapewnienia jakości zawierającego w szczególności:

- a) procedury zarządzania jakością podczas wykonywania umowy,
- b) procedury obiegu informacji,
- c) procedury zarządzania jakością na terenie budowy, w tym w zakresie prac prowadzonych w różnych porach roku,
- d) struktury organizacyjne dla wdrożenia procedur zarządzania jakością,
- e) procedury zapewniające, że podwykonawcy oraz dalsi podwykonawcy spełniają wymagania zarządzania jakością.

2. Za naruszenie obowiązków określonych w ust. 1 Zamawiający nalicza kary umowne przewidziane w niniejszej umowie.

§ 19. [Obowiązki w zakresie ochrony środowiska i przyrody]

Do obowiązków Wykonawcy w zakresie ochrony środowiska i przyrody należy w szczególności:

- 1) podjąć niezbędne działania w celu ochrony środowiska i przyrody na terenie budowy i wokół terenu budowy,
- 2) postępować zgodnie z ostateczną decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach, która stanowi załącznik do umowy (jeżeli dotyczy),
- 3) uzyskanie niezbędnych uzgodnień i pozwoleń na wywóz nieczystości stałych i płynnych oraz bezpieczne i prawidłowe odprowadzanie ścieków, substancji ropopochodnych oraz wód gruntowych i opadowych z terenu budowy oraz miejsc związanych z wykonywaniem robót budowlanych, w sposób zapewniający ochronę robót przed uszkodzeniem oraz terenów i miejsc przed zanieczyszczeniem,
- 4) usuwanie na własny koszt odpadów z terenu budowy z zachowaniem przepisów właściwych w zakresie gospodarowania odpadami, w tym w szczególności aktów wykonawczych do ustaw,
- 5) przedłożenie Zamawiającemu informacji o wytwarzanych odpadach i sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami oraz wszelkich innych dokumentów wymaganych przepisami,
- 6) przejęcia, w terminie wskazanym przez Zamawiającego, odpowiedzialności z tytułu zobowiązań, które mogą być dochodzone od Zamawiającego z powodu naruszenia przez Wykonawcę przepisów z zakresu ochrony środowiska, gospodarki odpadami lub przyrody,
- 7) uzyskanie w imieniu Zamawiającego niezbędnych zezwoleń na usunięcie (przesadzenie) drzew lub krzewów z terenu budowy oraz miejsc związanych z wykonywaniem robót budowlanych (jeżeli

dotyczy), w tym poniesienie wszelkich kosztów z tym związanych - jeżeli taka konieczność wyniknie w trakcie realizacji robót.

§ 20. [Harmonogram finansowo-rzeczowy] (jeżeli był wymagany wg SWZ)

1. Najpóźniej 10 dni od dnia zawarcia umowy, Wykonawca przekazuje Zamawiającemu Harmonogram rzeczowy, zwany dalej „Harmonogramem” w celu kontroli terminowości realizacji zadania.
2. Harmonogram musi w szczególności określać:
  - a) etapy realizacji przedmiotu umowy, które będą podlegały odbiorom częściowym wraz ze wskazaniem ich wartości oraz terminy rozpoczęcia i zakończenia tych etapów;
  - b) kolejność, w jakiej Wykonawca zamierza prowadzić roboty budowlane stanowiące przedmiot Umowy;
  - c) kolejność zamawiania przez Wykonawcę urządzeń i terminy dostaw na teren budowy.
3. Harmonogram oraz każda jego zmiana wymaga pisemnej akceptacji Zamawiającego. Zamawiający dokona na piśmie zatwierdzenia lub wniesie uwagi do Harmonogramu w terminie 5 dni roboczych od dnia przedłożenia Harmonogramu przez Wykonawcę.
4. Brak przedłożenia do uzgodnienia albo brak uzgodnienia Harmonogramu z Zamawiającym upoważnia Zamawiającego do naliczenia kar umownych.
5. Zmiana Harmonogramu w trakcie realizacji umowy, z wyłączeniem terminu wykonania umowy, nie wymaga aneksu do umowy.

§ 21. [Materiały budowlane z odzysku] (jeżeli dotyczy)

1. Do obowiązków Wykonawcy należy:
  - a) prowadzić rozbiórkę materiałów przeznaczonych do odzysku, ich załadunek, transport i rozładunek z należytą starannością, w sposób wykluczający możliwość ich uszkodzenia,
  - b) składować materiały w sposób uporządkowany i właściwy dla danego asortymentu,
  - c) odwieźć po oczyszczeniu materiały budowlane odzyskane w trakcie prowadzonych robót rozbiórkowych (za pokwitowaniem ilości i asortymentu) w miejsce wskazane przez Zamawiającego, położone nie dalej niż 3 kilometry od terenu budowy (jeżeli dotyczy).
2. Odzyskane materiały i surowce, nadające się do ponownego użytku, stanowią własność Zamawiającego.
3. Wykonawca będzie zobowiązany do dokonania obmiaru materiałów, o których mowa w ust. 2, a następnie przekazania ich Zamawiającemu w ilości wynikającej z obmiaru oraz sporządzenia protokołu przekazania tych materiałów.
4. Materiały i surowce, nie nadające się do ponownego użytku, jako odpady przechodzą na własność Wykonawcy, który ma obowiązek ich usunięcia, w sposób zgodny z obowiązującym prawem.
5. W przypadku wątpliwości co do możliwości dalszego wykorzystania materiałów z rozbiórki decyzje w tym zakresie podejmuje Zamawiający.

§ 22. [Prowadzenie robót w pasie drogi publicznej] (jeżeli dotyczy)

W przypadku wykonywania przedmiotu zamówienia w pasie drogi publicznej do obowiązków Wykonawcy należy:

- a) uzyskanie na własny koszt zezwolenia na zajęcie pasa drogi publicznej,
- b) opracowanie projektu tymczasowej organizacji ruchu zapewniającego należyte wykonywanie robót,
- c) uzgodnienie z właściwym organem projektu tymczasowej organizacji ruchu,
- d) wykonanie wszelkich niezbędnych czynności związanych z zapewnieniem bezpiecznej, tymczasowej organizacji ruchu na czas wykonywania robót - jeżeli zaistnieje taka konieczność.

Wymagania dotyczące zatrudniania osób na podstawie stosunku pracy

§ 23. [Czynności realizowane na podstawie umowy o pracę]

Czynności w zakresie realizacji zamówienia, wskazane przez Zamawiającego w rozdziale III pkt 13 SWZ, muszą być wykonywane przez osoby zatrudnione przez Wykonawcę lub podwykonawcę na podstawie umowy o pracę.

§ 24. [Weryfikacja sposobu zatrudnienia]

W celu zweryfikowania sposobu zatrudnienia osób wykonujących czynności wskazane w § 23, Wykonawca, na każde wezwanie Zamawiającego, w wyznaczonym w tym wezwaniu terminie (nie krótszym niż 5 dni), przedłoży wszystkie lub wg wyboru Zamawiającego, wskazane poniżej dowody:

- 1) oświadczenia zatrudnionego pracownika zawierającego co najmniej:
  - a) imię i nazwisko pracownika,
  - b) datę zawarcia umowy o pracę,
  - c) rodzaj umowy o pracę,
  - d) zakres obowiązków pracownika,
  - e) potwierdzenie wykonywania czynności przy wykonywaniu niniejszej umowy zawierające pełną nazwę zadania,
  - f) datę i czytelny podpis pracownika;
- 2) oświadczenie Wykonawcy lub podwykonawcy o zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności, których dotyczy wezwanie Zamawiającego. Oświadczenie to powinno zawierać w szczególności: dokładne określenie podmiotu składającego oświadczenie, datę złożenia oświadczenia, wskazanie, że objęte wezwaniem czynności wykonują osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę wraz ze wskazaniem imion i nazwisk tych osób, daty zawarcia umowy, rodzaju umowy o pracę i wymiaru etatu oraz podpis osoby uprawnionej do złożenia oświadczenia w imieniu Wykonawcy lub podwykonawcy;
- 3) poświadczona za zgodność z oryginałem, odpowiednio przez Wykonawcę lub podwykonawcę, kopie umów o pracę zatrudnionych pracowników, wykonujących w trakcie realizacji zamówienia czynności, których dotyczy ww. oświadczenie Wykonawcy lub podwykonawcy;
- 4) zaświadczenie właściwego oddziału ZUS, potwierdzające opłacanie przez Wykonawcę lub podwykonawcę składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne z tytułu zatrudnienia na podstawie umów o pracę za ostatni okres rozliczeniowy;
- 5) poświadczoną za zgodność z oryginałem odpowiednio przez Wykonawcę lub podwykonawcę kopię dowodu potwierdzającego zgłoszenie pracownika do ubezpieczenia społecznego.

§ 25. [Uprawnienia kontrolne]

1. Uprawnienia kontrolne Zamawiającego obejmują prawo do:
  - a) żądania oświadczeń i dokumentów wskazanych w § 24 w celu oceny spełniania wymogu zatrudniania na podstawie umowy o pracę,
  - b) żądania wyjaśnień, w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie, w przypadku wątpliwości w zakresie potwierdzenia spełniania w/w. wymogów,
  - c) przeprowadzania kontroli na terenie budowy.
2. W przypadku uzasadnionej wątpliwości co do prawidłowości zatrudniania pracowników na podstawie umowy o pracę przez Wykonawcę lub podwykonawcę, Zamawiający może zwrócić się o przeprowadzenie kontroli przez Państwową Inspekcję Pracy.

§ 26. [Kary umowne za naruszenie obowiązku zatrudnienia]

W przypadku:

- a) nie przedstawienia w terminie żądanych przez Zamawiającego oświadczeń i dokumentów wskazanych w § 24, nie złożenia wyjaśnień, o których mowa w § 25 ust. 1 lit. b) Wykonawca zapłaci Zamawiającemu karę w wysokości 500 zł za każdy dzień zwłoki i za każdy przypadek zwłoki osobno,

- b) nie zatrudnienia osób na podstawie umowy o pracę przy realizacji wymaganych czynności, o których mowa w § 23, Wykonawca zapłaci karę umowną Zamawiającemu, w wysokości 1000 zł - naliczaną za każdy dzień naruszenia obowiązku zatrudniania od każdej osoby wykonującej pracę w oparciu o inny stosunek prawny niż umowa o pracę.

Podwykonawcy

§ 27. [Prawo zatrudnienia podwykonawcy i odpowiedzialność]

1. Wykonawca może powierzyć wykonanie części zamówienia podwykonawcy, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Wykonawca nie może zawrzeć umowy na podwykonawstwo:
  - a) w przypadku gdy Zamawiający zastrzegł w dokumentach zamówienia, że roboty objęte projektowaną umową o podwykonawstwo może wykonać wyłącznie Wykonawca,
  - b) obejmującej cały przedmiot umowy,
  - c) w każdym innym przypadku, gdy zakaz zatrudnienia wynika z ustawy PZP lub dokumentów zamówienia.
3. Umowy z podwykonawcą czy dalszym podwykonawcą muszą być zawarte w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
4. Przedkładający projekt umowy o podwykonawstwo lub zawartą umowę o podwykonawstwo jest uprawniony do samodzielnego poświadczenia przedkładanych kopii za zgodność z oryginałem.
5. Powierzenie wykonania części zamówienia podwykonawcom nie zwalnia Wykonawcy z odpowiedzialności za należyte wykonanie tego zamówienia.
6. Jakkolwiek zwłoka w wykonaniu umowy, w tym naruszenie terminów określonych w Harmonogramie (jeżeli jest wymagany) z przyczyn leżących po stronie Podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, będzie traktowana jako przerwa wynikła z przyczyn zależnych od Wykonawcy i będzie stanowić podstawę do naliczenia Wykonawcy kar umownych.
7. Zamawiający odpowiada za zapłatę wynagrodzenia podwykonawcy na warunkach określonych w niniejszej umowie.

§ 28. [Zasady obowiązujące przy zawieraniu umów o podwykonawstwo]

Przy zawieraniu umowy o podwykonawstwo, dalsze podwykonawstwo Wykonawca zobowiązuje się do przestrzegania w szczególności niżej wymienionych zasad:

- 1) dokładnego określenia zakresu robót powierzonych do wykonania podwykonawcy w oparciu o pozycje robót zawarte w kosztorysie Wykonawcy tj. robót budowlanych, dostaw lub usług, które ściśle odpowiadają części zamówienia określonego umową zawartą pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą,
- 2) nałożyć na podwykonawcę obowiązek przedłożenia Wykonawcy i Zamawiającemu w określonym terminie projektu umowy o podwykonawstwo, dalsze podwykonawstwo, projektów zmian do tych umów oraz poświadczone za zgodność z oryginałem odpisów zawartych umów,
- 3) ustalić z podwykonawcą termin zapłaty wynagrodzenia nie dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia wykonawcy, podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy faktury lub rachunku, potwierdzających wykonanie zleconej podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy części przedmiotu umowy,
- 4) zmienić treść umowy o podwykonawstwo w zakresie terminu zapłaty, do której Zamawiający zgłosił pisemny sprzeciw - w terminie 7 dni od dnia doręczenia sprzeciwu,
- 5) wprowadzić do umowy z podwykonawcą zastrzeżenie, że wejdzie ona w życie po łącznym ziszczeniu się następujących warunków:
  - a) udzielenia Wykonawcy przez Zamawiającego zamówienia na wykonanie zamówienia,
  - b) brak sprzeciwu Zamawiającego do przedłożonej umowy o podwykonawstwo,

- 6) wprowadzić do umowy z podwykonawcą klauzulę zapłaty wynagrodzenia bezpośrednio przez Zamawiającego na warunkach określonych w niniejszej umowie, ze szczególnym uwzględnieniem rozpoczęcia biegu terminu zapłaty wskazanego w § 27 ust. 7.

§ 29. [Miejsce pod bezpośrednim nadzorem Zamawiającego] (jeżeli dotyczy)

W przypadku realizacji przedmiotu zamówienia w miejscu podlegającym bezpośredniemu nadzorowi Zamawiającego, Wykonawca przed przystąpieniem do wykonania zamówienia podaje Zamawiającemu nazwy, dane kontaktowe oraz przedstawicieli podwykonawców zaangażowanych w takie roboty budowlane lub usługi, jeżeli są już znani. Wykonawca w terminie 5 dni zawiadamia Zamawiającego o wszelkich zmianach w odniesieniu do informacji, o których mowa w zdaniu pierwszym, w trakcie realizacji zamówienia, a także w tym samym terminie przekazuje wymagane informacje na temat nowych podwykonawców, którym w późniejszym okresie zamierza powierzyć realizację robót budowlanych lub usług.

§ 30. [Treść umowy o podwykonawstwo]

1. Umowa o podwykonawstwo nie może zawierać postanowień kształtujących prawa i obowiązki podwykonawcy, w zakresie kar umownych oraz postanowień dotyczących warunków wypłaty wynagrodzenia, w sposób dla niego mniej korzystny niż prawa i obowiązki Wykonawcy, ukształtowane postanowieniami umowy zawartej między Zamawiającym a Wykonawcą, w tym również uzależniających uzyskanie przez podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę zapłaty wynagrodzenia od Wykonawcy lub podwykonawcy za wykonanie przedmiotu umowy o podwykonawstwo od zapłaty przez Zamawiającego wynagrodzenia Wykonawcy lub odpowiednio od zapłaty przez Wykonawcę wynagrodzenia podwykonawcy.

2. Umowa o podwykonawstwo nie może zawierać innych postanowień zabronionych prawem, w szczególności ustawą PZP i niniejszą umową.

§ 31. [Obowiązek przedłożenia projektu oraz umowy o podwykonawstwo – zgłoszenie zastrzeżeń i sprzeciwu]

1. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca zamierzający zawrzeć umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, jest obowiązany, w trakcie realizacji zamówienia, do przedłożenia Zamawiającemu projektu tej umowy, przy czym podwykonawca lub dalszy podwykonawca jest obowiązany dołączyć zgodę Wykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwo o treści zgodnej z projektem umowy.

2. Projekt umowy musi zawierać lub jednoznacznie wskazywać:

- a) zestawienie ilości robót i ich wycenę nawiązującą do cen jednostkowych w ścisłym powiązaniu z pozycjami robót zawartymi w kosztorysie szczegółowym ofertowym Wykonawcy,
- b) część dokumentacji dotyczącej wykonania robót, które mają być realizowane na podstawie umowy o podwykonawstwo,⁹

- co jest warunkiem niezbędnym do dokonania rozliczenia wynagrodzenia pomiędzy Zamawiającym, Wykonawcą a Podwykonawcą.

3. **[Zastrzeżenia do projektu umowy]** Zamawiający, w terminie 14 dni od dnia doręczenia projektu umowy, zgłasza w formie pisemnej, pod rygorem nieważności, zastrzeżenia do projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w szczególności w przypadku, gdy:

1) nie spełnia ona wymagań określonych w dokumentach zamówienia, a w szczególności:

- a) niezależenia do projektu umowy zestawień, wyceny lub części dokumentacji, o których mowa w ust. 2 przy jednoczesnym braku jednoznacznego ich wskazania w treści umowy,
- b) gdy przedmiot umowy o podwykonawstwo obejmuje realizację przez podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę w całości lub w części kluczowej części przedmiotu umowy, której wykonanie zostało zastrzeżone do realizacji wyłącznie bezpośrednio przez Wykonawcę, z zastrzeżeniem sytuacji, w której umowa o podwykonawstwo ma być realizowana przez podmiot trzeci, na zasoby którego

Wykonawca powoływał się w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w celu wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu,

- c) nie załączono do projektu umowy dokumentu właściwego z uwagi na status prawny podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, potwierdzającego, że osoba działająca w imieniu podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy jest umocowana do jego reprezentowania. Wykonawca nie jest zobowiązany do złożenia dokumentów z Krajowego Rejestru Sądowego, Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej lub innego właściwego rejestru, jeżeli Zamawiający może je uzyskać za pomocą bezpłatnych i ogólnodostępnych baz danych, o ile podwykonawca, dalszy podwykonawca wskazał dane umożliwiające dostęp do tych dokumentów. Jeżeli w imieniu podwykonawcy, dalszego podwykonawcy działa osoba, której umocowanie do jego reprezentowania nie wynika z Krajowego Rejestru Sądowego, Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej lub innego właściwego rejestru, podwykonawca lub dalszy podwykonawcy informuje o tym Zamawiającego i przedstawia dokument potwierdzający umocowanie do reprezentowania wykonawcy (dalszego podwykonawcy),
  - d) nie załączono tłumaczenia od tłumacza przysięgłego na język polski projektu umowy o podwykonawstwo lub projektu zmiany umowy o podwykonawstwo, a także umowy o podwykonawstwo i ich zmiany, gdy sporządzone zostały w języku obcym,
  - e) nie przedstawiono oświadczenia, że podwykonawca nie podlega wykluczeniu oraz spełnia warunki udziału w postępowaniu, lub oświadczenia, dokumenty potwierdzające brak podstaw wykluczenia wobec tego podwykonawcy w przypadku, gdy:
    - powierzenie podwykonawcy wykonania części zamówienia na roboty budowlane następuje w trakcie jego realizacji,
    - Zamawiający stwierdził w dokumentach zamówienia, że będzie badać podstawy wykluczenia,
  - f) Wykonawca nie wykazał Zamawiającemu, za pomocą dokumentów dołączonych do projektu umowy, że proponowany inny podwykonawca lub Wykonawca samodzielnie spełnia warunki udziału w postępowaniu w stopniu nie mniejszym niż podwykonawca, na którego zasoby Wykonawca powoływał się w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia, na zasadach określonych w art. 118 ust. 1 ustawy PZP, w celu wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu,
- 2) przewiduje ona termin zapłaty wynagrodzenia dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia Wykonawcy, podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy faktury lub rachunku;
  - 3) umowa o podwykonawstwo przewiduje termin realizacji dłuższy niż niniejsza umowa,
  - 4) umowa o podwykonawstwo nie określa limitu kar umownych lub limit ten przekracza procentowy limit kar wskazany w niniejszej umowie,
  - 5) umowa o podwykonawstwo zastrzega kary umowne za to samo przewinienie proporcjonalnie większe niż w niniejszej umowie,
  - 6) zawiera ona postanowienia kształtujące prawa i obowiązki podwykonawcy, w zakresie kar umownych oraz postanowień dotyczących warunków wypłaty wynagrodzenia, w sposób dla niego mniej korzystny niż prawa i obowiązki Wykonawcy, ukształtowane postanowieniami umowy zawartej między Zamawiającym a Wykonawcą.
- 4. Katalog przesłanek wskazanych w ust. 3 nie wyłącza możliwości nie wyrażenia zgody na umowę podwykonawczą z innych uzasadnionych powodów.
  - 5. Niezgłoszenie zastrzeżeń w terminie 14 dni do przedłożonego projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, uważa się za akceptację projektu umowy przez Zamawiającego.
  - 6. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca zamówienia na roboty budowlane przedkłada Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia.
  - 7. **[Sprzeciw do umowy]** Zamawiający, w terminie 14 dni od dnia doręczenia poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii zawartej umowy o podwykonawstwo, zgłasza w formie pisemnej pod rygorem nieważności sprzeciw do umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w przypadkach, o których mowa w ust. 3 lub 4.

8. Niezgłoszenie w terminie 14 dni sprzeciwu do przedłożonej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, uważa się za akceptację umowy przez Zamawiającego.
9. W przypadku umów, których przedmiotem są roboty budowlane, wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca przedkłada Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, **której przedmiotem są dostawy lub usługi**, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia, z wyłączeniem umów o podwykonawstwo o wartości mniejszej niż 0,5% wartości umowy oraz umów o podwykonawstwo, których przedmiot został wskazany przez Zamawiającego w dokumentach zamówienia. Wyłączenie, o którym mowa w zdaniu pierwszym, nie dotyczy umów o podwykonawstwo o wartości większej niż 50 000 złotych.
10. W przypadku, o którym mowa w ust. 9, podwykonawca lub dalszy podwykonawca, przedkłada poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię umowy również Wykonawcy.
11. W przypadku, o którym mowa w ust. 9, jeżeli termin zapłaty wynagrodzenia jest dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia Wykonawcy, podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy faktury lub rachunku, Zamawiający informuje o tym Wykonawcę i wzywa go do doprowadzenia do zmiany tej umowy, pod rygorem wystąpienia o zapłatę kary umownej.
12. Przepisy ust. 1-11 stosuje się odpowiednio do zmian umowy o podwykonawstwo.

§ 32. [Obowiązki Wykonawcy, który powierzył wykonanie części zadania podwykonawcy]

1. Do obowiązków Wykonawcy, który zamierza powierzyć wykonanie części robót podwykonawcy, należy:

- 1) zapewnienia bezpieczeństwa przedstawicielom Wykonawcy wraz z osobami im towarzyszącymi, wizytującymi budowę,
- 2) wykonywania czynności zastrzeżonych dla kierownika budowy przez osobę wskazaną Zamawiającemu,
- 3) stosowania wyłącznie materiałów zgodnych z dokumentacją projektową i opisową oraz warunkami zamówienia, obowiązującymi normami technicznymi oraz posiadającymi odpowiednie atesty i sprawdzenia, a także do przekazania dokumentacji, atestów i sprawdzeń Wykonawcy na żądanie Zamawiającego lub najpóźniej w chwili zgłoszenia przedmiotu umowy do odbioru końcowego,
- 4) obowiązek zmiany lub odsunięcia podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy od wykonywania świadczeń w zakresie realizacji przedmiotu umowy, jeżeli sprzęt techniczny, osoby i kwalifikacje, którymi dysponuje podwykonawca lub dalszy podwykonawca, nie spełniają warunków lub wymagań dotyczących podwykonawstwa, określonych umową, nie dają rękojmi należytego wykonania powierzonych podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy robót budowlanych, dostaw lub usług lub dotrzymania terminów realizacji tych robót,
- 5) niezwłocznie usunięcie na żądanie Zamawiającego podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy z terenu budowy, jeżeli:
  - a) działania podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy na terenie budowy naruszają postanowienia niniejszej umowy,
  - b) Podwykonawca wykonywał roboty w zakresie innym niż wskazany w umowie zaakceptowanej przez Zamawiającego,
- 6) niezwłoczne usunięcie z terenu budowy podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, z którym nie została zawarta umowa o podwykonawstwo zaakceptowana przez Zamawiającego,
- 7) wykazanie Zamawiającemu, w przypadku zmiany albo rezygnacji podwykonawcy, na którego zasoby Wykonawca powoływał się, w celu wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu, że proponowany inny podwykonawca lub wykonawca samodzielnie spełnia je w stopniu nie mniejszym niż podwykonawca, na którego zasoby wykonawca powoływał się w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia,
- 8) zastąpienie w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego podmiotu udostępniającego zasoby, jeżeli jego zdolności techniczne lub zawodowe, sytuacja ekonomiczna lub finansowa nie potwierdzają

spełniania przez Wykonawcę warunków udziału w postępowaniu lub zachodzą wobec tego podmiotu podstawy wykluczenia, innym podmiotem lub podmiotami albo wykazanie, że Wykonawca samodzielnie spełnia warunki udziału w postępowaniu;

9) zwaloryzowania wynagrodzenie podwykonawcy, z którym Wykonawca ma umowę zawartą na czas dłuższy niż 6 miesięcy, gdy jemu samemu Zamawiający zwaloryzował wynagrodzenie w oparciu o przepisy art. 439 ust. 1-3 ustawy PZP. Obowiązek waloryzacji wynagrodzenia podwykonawcy dotyczy wyłącznie zleconego zakresu robót, a także dotyczy konkretnych pozycji kosztowych leżących u podstaw waloryzacji dokonywanej na rzecz Wykonawcy, które Wykonawca wskazywał we wniosku o waloryzację wynagrodzenia złożonemu Zamawiającemu.

2. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca nie może polecić Podwykonawcy realizacji przedmiotu Umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane w przypadku braku jej akceptacji przez Zamawiającego.

§ 33. [Wynagrodzenie w umowie z wykonawcą i podwykonawcą]

1. Zamawiający odpowiada za zapłatę wynagrodzenia podwykonawcy na warunkach określonych w niniejszej umowie. W każdym przypadku do rozpoczęcia biegu terminu zapłaty przez Zamawiającego stosuje się treść ust. 9 niniejszego paragrafu.

2. W przypadku realizacji zamówienia przy udziale podwykonawców, warunkiem zapłaty przez Zamawiającego wymagalnego wynagrodzenia za odebrane roboty budowlane i uznane za należycie wykonane jest przedstawienie dowodów potwierdzających zapłatę (oryginał oświadczenia podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy o zapłacie wynagrodzenia wynikającego z umowy podwykonawczej z urzędowo poświadczoną własnoręcznością podpisu tj. przez urząd gminy, bank, notariusza) wynagrodzenia podwykonawcom i dalszym podwykonawcom, którzy zawarli zaakceptowaną przez Zamawiającego umowę o podwykonawstwo, biorącym udział w wykonaniu przedmiotu umowy.

3. W przypadku nieprzedstawienia przez Wykonawcę wszystkich dowodów zapłaty, o których mowa w ust. 2, Zamawiający wstrzymuje wypłatę należnego wynagrodzenia w części równej sumie kwot wynikających z nieprzedstawionych dowodów zapłaty. Za okres wstrzymania wypłaty wynagrodzenia Wykonawcy nie należą się odsetki.

4. Zamawiający dokonuje bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, który zawarł zaakceptowaną przez Zamawiającego umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub który zawarł przedłożoną Zamawiającemu umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w przypadku uchylecia się od obowiązku zapłaty odpowiednio przez Wykonawcę, podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę. Wykonawca uchyla się od zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy gdy wynagrodzenie jest wymagalne tj. świadczenie zostało wykonane zgodnie z umową i odebrane jako należycie wykonane (lub przedstawione do odbioru zgodnie z umową) oraz upłynął wskazany w umowie termin zapłaty. Świadczenie „przedstawione do odbioru” Zamawiający uzna za równoznaczne ze świadczeniem „odebrany” gdy:

- a) Wykonawca nie przystępuje do odbioru świadczenia zgodnie ze swoim zobowiązaniem wynikającym z umowy podwykonawczej,
- b) Wykonawca przystąpił do odbioru świadczenia i przerwał odbiór, a podwykonawca wykaże Zamawiającemu, że brak jest wad przedmiotu odbioru uzasadniających wstrzymanie lub przerwanie odbioru i tym samym przerwa w odbiorze nastąpiła z innych przyczyn, niezależnych od podwykonawcy.

5. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 2, dotyczy wyłącznie należności powstałych po zaakceptowaniu przez Zamawiającego umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub po przedłożeniu Zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi.

6. Bezpośrednia zapłata obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie, bez odsetek, należnych podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy.

7. **[Zgłoszenie uwag]** Zamawiający, przed dokonaniem bezpośredniej zapłaty, jest obowiązany umożliwić Wykonawcy zgłoszenie pisemnie uwag dotyczących zasadności bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy. Termin zgłaszania uwag wynosi 10 dni od dnia doręczenia tej informacji. W uwagach nie można powoływać się na potrącenie roszczeń Wykonawcy względem podwykonawcy niezwiązanych z realizacją umowy o podwykonawstwo.

8. W przypadku zgłoszenia uwag, o których mowa w ust. 7, w terminie wskazanym przez Zamawiającego, Zamawiający może:

- a) nie dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, jeżeli Wykonawca wykaże niezasadność takiej zapłaty, albo
- b) złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, w przypadku istnienia zasadniczej wątpliwości Zamawiającego co do wysokości należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy, albo
- c) dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, jeżeli podwykonawca lub dalszy podwykonawca wykaże zasadność takiej zapłaty.

9. Podstawą płatności bezpośredniej dokonywanej przez Zamawiającego na rzecz Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy stanowi kopia prawidłowo wystawionej faktury VAT lub rachunku Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, potwierdzona za zgodność z oryginałem przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcy, przedstawiona Zamawiającemu oraz dokumenty związane z odbiorem robót, potwierdzające spełnienie przesłanek do zapłaty, o których mowa w ust. 4 lit. a) albo b).

10. W przypadku dokonania bezpośredniej zapłaty podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy Zamawiający potrąca kwotę wypłaconego wynagrodzenia z wynagrodzenia należnego Wykonawcy.

11. Konieczność wielokrotnego (minimum 4 razy) dokonywania bezpośredniej zapłaty podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy lub konieczność dokonania bezpośrednich zapłat na sumę większą niż 5% wartości umowy stanowi podstawę do odstąpienia od umowy zgodnie z § 54 ust. 1 lit. g) niniejszej umowy.

§ 34. [Kary umowne, gdy część zadania realizuje podwykonawca]

Wykonawca zapłaci Zamawiającemu kary umowne za:

- 1) brak zapłaty lub nieterminową zapłatę wynagrodzenia należnego podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom – 300 zł od każdego dnia zwłoki w zapłacie lub nieterminowej zapłacie wynagrodzenia,
- 2) nieprzedłożenie do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo, lub projektu jej zmiany - kwotę w wysokości 300 zł - za każdy rozpoczęty dzień od daty jej podpisania przez strony do dnia ujawnienia jej istnienia lub zmiany,
- 3) nieprzedłożenie poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo, jej zmiany oraz ewentualnie ich tłumaczenia na język polski - kwotę w wysokości 300 zł za każdy rozpoczęty dzień od daty jej podpisania przez strony do dnia przedłożenia umowy Zamawiającemu,
- 4) brak zmiany umowy o podwykonawstwo, w tym także w przypadku wskazanym w § 31 ust. 11 umowy, w zakresie terminu zapłaty, mimo otrzymania od Zamawiającego:
  - a) informacji, że termin zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, przewidziany w umowie o podwykonawstwo, nie może być dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia wykonawcy, podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy faktury lub rachunku, oraz
  - b) wezwania do doprowadzenia do zmiany umowy, pod rygorem wystąpienia o zapłatę kary umownej - kwotę w wysokości 300 zł za każdy dzień zwłoki,
- 5) za każdy dzień braku zmiany wynagrodzenia w umowie z podwykonawcą zawartej na czas dłuższy niż 6 miesięcy w zakresie odpowiadającym zmianom cen materiałów lub kosztów dotyczących zobowiązania podwykonawcy, w sytuacji gdy wynagrodzenie Wykonawcy zostało zmienione na podstawie zapisów umowy wprowadzonych do niej zgodnie z art. 439 ust. 1- 3 ustawy PZP – kwotę w wysokości 300 za każdy dzień zwłoki,

- 6) każdy przypadek nie wykonania polecenia usunięcia z terenu budowy Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, z którym nie została zawarta umowa o podwykonawstwo zaakceptowana przez Zamawiającego - kwotę w wysokości 500 zł,
- 7) brak wykonania któregośkolwiek z obowiązków wskazanych w § 32 – 300 zł za każdy dzień zwłoki w wykonaniu obowiązku od każdego przypadku osobno.

Zabezpieczenie należytego wykonania umowy

§ 35. [Cel, wysokość, zwrot zabezpieczenia należytego wykonania umowy]

1. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy (dalej „Zabezpieczenie”) zabezpiecza wszelkiego rodzaju roszczenia służące Zamawiającemu w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem zobowiązania przez wykonawcę.
2. Zamawiający może pokryć środkami z Zabezpieczenia roszczenia o zapłatę, których dochodzenie jest dozwolone przepisami prawa lub postanowieniami umowy tj.:
  - 1) odszkodowania z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania;
  - 2) odszkodowania z tytułu zwłoki w wykonaniu zobowiązania;
  - 3) odszkodowania z tytułu odstąpienia od umowy wzajemnej;
  - 4) odszkodowania z tytułu niemożności świadczenia, za którą wykonawca ponosi odpowiedzialność;
  - 5) kary umownej;
  - 6) kary stanowiącej określoną kwotę pieniężną zastrzeżonej przez strony na wypadek nienależytego wykonania zobowiązania, niezależnie od powstania szkody;
  - 7) z tytułu rękojmi za wady:
    - a) o obniżenie ceny w przypadku stwierdzenia wad;
    - b) o naprawienie szkody wynikłej z opóźnienia polegającego na świadczeniu wadliwych rzeczy oznaczonych co do gatunku;
    - c) o naprawienie szkody wynikłej z konieczności odstąpienia od umowy albo z żądania obniżenia ceny z powodu wady rzeczy sprzedanej;
    - d) o zwrot ceny, gdy z powodu wady prawnej kupujący był zmuszony wydać rzecz osobie trzeciej.
3. Tytułem zabezpieczenia należytego wykonania umowy, zgodnie z art. 449 ust. 2 i 3 oraz art. 450 ust. 1 ustawy PZP, z chwilą zawarcia niniejszej umowy Wykonawca składa Zabezpieczenie w wysokości 5 % ceny brutto określonej w § 50 umowy, tj. kwotę: ..... zł (słownie: ..... złotych).
4. Wysokość Zabezpieczenia wylicza się do dwóch miejsc po przecinku, bez zaokrąglania. Cyfrę trzecią i następne po przecinku pomija się.
5. Zabezpieczenie w pieniądzu Wykonawca wnosi przelewem na rachunek bankowy Zamawiającego w Bieszczadzkim Banku Spółdzielczym w Ustrzykach Dolnych Nr **49 8621 0007 2001 0000 1560 0002**.
6. W przypadku wydłużenia terminu wykonania umowy Wykonawca przed podpisaniem aneksu do umowy, zobowiązany jest do przedłużenia terminu ważności wniesionego Zabezpieczenia albo jeżeli nie jest to możliwe, do wniesienia nowego Zabezpieczenia, na warunkach zaakceptowanych przez Zamawiającego. Zasady określone w zdaniu poprzedzającym stosuje się również w przypadku zmiany umowy obejmującej powodującą zwiększenie wynagrodzenia Wykonawcy.
7. Zamawiający zwróci Wykonawcy Zabezpieczenie w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez Zamawiającego za należyte wykonane, pozostawiając kwotę na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady.
8. Kwota pozostawiona na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady wyniesie 30% kwoty, o której mowa w ust. 3 i zostanie zwrócona nie później niż w 15. dniu po upływie okresu rękojmi za wady.
9. Zamawiający może dochodzić zaspokojenia z Zabezpieczenia, jeżeli jakkolwiek kwota należna Zamawiającemu od Wykonawcy w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem Umowy nie zostanie zapłacona w terminie 14 dni od dnia otrzymania przez Wykonawcę pisemnego wezwania do zapłaty, w szczególności z tytułów wskazanych w ust. 2.

§ 36. [Zabezpieczenie na pokrycie roszczeń z tytułu rękojmi za wady lub gwarancji]

1. Zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady wnoszone w innej formie niż pieniądź, Wykonawca jest zobowiązany złożyć przed przystąpieniem do odbioru końcowego robót z ważnością do końca okresu w jakim Zamawiającemu przysługują roszczenia z tytułu rękojmi za wady.
2. W przypadku nie złożenia określonego w ustępie poprzednim zabezpieczenia we wskazanym terminie - Zamawiający powyższą kwotę potrąci z wynagrodzenia należnego Wykonawcy.

Nadzór nad robotami

§ 37. [Inspektor nadzoru inwestorskiego]

1. Nadzór nad robotami objętymi niniejszą umową z ramienia Zamawiającego pełnić będą Inspektorzy nadzoru wskazani przez Zamawiającego niezwłocznie po zawarciu umowy na pełnienie nadzoru.
2. Zamawiający zastrzega sobie prawo zmiany Inspektora nadzoru i zobowiązuje się do niezwłocznego powiadomienia o tym Wykonawcy. Zmiana osoby pełniącej funkcję Inspektora nadzoru nie stanowi zmiany Umowy.

§ 38. [Uprawnienia Inspektora nadzoru]

1. Szczegółowy zakres uprawnień i obowiązków Inspektora nadzoru określa odrębna umowa, która po podpisaniu będzie stanowić załącznik do niniejszej umowy.
2. W przypadku rozbieżności pomiędzy treścią niniejszej umowy a umową z Inspektorem nadzoru wiążące dla Wykonawcy w zakresie uprawnień Inspektora nadzoru są ustalenia tej umowy, która nadaje Inspektorowi nadzoru szersze uprawnienia w stosunku do Wykonawcy.
3. Inspektor nadzoru jest upoważniony do bieżącej koordynacji robót realizowanych na podstawie umowy; kontroli jakości robót, do odbiorów robót wykonanych zgodnie z dokumentacją projektową i STWiORB oraz jest odpowiedzialny za kontrolę obmiarów robót i pełni funkcje Inspektora nadzoru inwestorskiego w rozumieniu prawa budowlanego.
4. Inspektor nadzoru wypełnia swoje obowiązki, w szczególności wydając polecenia, podejmując decyzje, udzielając zgody lub akceptacji, które są obowiązujące dla Wykonawcy. Wykonawca ma prawo zgłosić Zamawiającemu na piśmie w terminie 7 dni roboczych (za wyjątkiem sobót, niedziel i świąt) zastrzeżenia do stanowiska Inspektora nadzoru. Zastrzeżenia wraz ze stanowiskiem Inspektora nadzoru, będą podlegały rozstrzygnięciu przez Zamawiającego.
5. Czynności lub polecenia Inspektora nadzoru powodujące konieczność zmiany dokumentacji projektowej lub wykonania zwiększonej w stosunku do projektu budowlanego ilości robót, wynikłe z przyczyn zawinionych leżących po stronie Wykonawcy, Wykonawca wykonuje na własny koszt w ramach wynagrodzenia przewidzianego w niniejszej umowie.
6. Inspektor nadzoru jest uprawniony do zgłoszenia uwag, zastrzeżeń albo do wystąpienia do Wykonawcy z żądaniem usunięcia określonej osoby, spośród personelu Wykonawcy lub jego podwykonawcy, która pomimo udzielonego jej upomnienia:
  - a) uporczywie wykazuje rażący brak staranności,
  - b) wykonuje swoje obowiązki w sposób niekompetentny lub niedbały,
  - c) nie stosuje się do postanowień umowy, lub
  - d) stwarza zagrożenie dla bezpieczeństwa, zdrowia lub ochrony środowiska, w szczególności narusza zasady bhp oraz przepisy ppoż.
7. Inspektor nadzoru może zobowiązać Wykonawcę do:
  - a) usunięcia z terenu budowy w wyznaczonym terminie materiałów nie odpowiadających normom jakościowym określonym w niniejszej umowie, STWiORB, SWZ lub
  - b) ponownego wykonania robót, jeżeli użyte materiały lub jakość wykonanych robót nie spełniają wymagań STWiORB, SWZ lub nie zapewniają możliwości oddania do użytkowania przedmiotu Umowy.

8. W przypadku stwierdzenia, w toku wykonywania przedmiotu umowy, że teren budowy stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia Inspektor nadzoru ma prawo polecić Wykonawcy natychmiastowe doprowadzenie terenu budowy do należytego stanu wydając Wykonawcy „Zestawienie robót porządkowych do wykonania” wyznaczając w tym celu odpowiedni termin.
9. Inspektor nadzoru jest uprawniony i zobowiązany do audytu wykonywania przez Wykonawcę Programu zapewnienia jakości.
10. Wszystkie polecenia Inspektor nadzoru wydaje w formie pisemnej, poprzez wpis w dzienniku budowy, lub w osobnym dokumencie. Wykonawca potwierdza otrzymanie polecenia na kopii pisma czytelnym podpisem i datą.
11. Jeżeli Wykonawca nie zastosuje się do wydanych zgodnie z umową poleceń Inspektora nadzoru, Zamawiający, po bezskutecznym wezwaniu Wykonawcy do wykonania tych poleceń w terminie 7 dni roboczych, zawierającym uprzedzenie o zamiarze skorzystania z prawa do wykonania zastępczego, ma prawo, bez obowiązku uzyskania upoważnienia sądowego, zlecić powyższe czynności do wykonania przez osoby trzecie, na koszt i ryzyko Wykonawcy (wykonanie zastępcze), potrącić poniesione w związku z tym wydatki z wynagrodzenia Wykonawcy oraz naliczyć Wykonawcy kary umowne.

§ 39. [Narady koordynacyjne]

1. Inspektor nadzoru jest uprawniony do zwoływania narad koordynacyjnych z udziałem swoim, przedstawicieli Wykonawcy, Zamawiającego oraz innych zaproszonych osób. Ustala się następującą częstotliwość narad koordynacyjnych: jeden raz w miesiącu.
2. Celem narad koordynacyjnych jest omawianie lub wyjaśnianie bieżących spraw dotyczących wykonania i stopnia zaawansowania robót, w szczególności dotyczących postępu prac albo nieprawidłowości w wykonywaniu robót lub zagrożenia terminowego wykonania Umowy.
3. Kierownik budowy oraz odpowiedni kierownicy robót są zobowiązani uczestniczyć w naradach koordynacyjnych.
4. Inspektor nadzoru informuje z 7 - dniowym wyprzedzeniem uczestników narady koordynacyjnej o terminie i miejscu narady, prowadzi naradę i zapewnia jej protokołowanie, a kopie protokołu lub ustaleń dostarcza wszystkim osobom zaproszonym na naradę.
5. Do ustaleń zapisanych w protokole narady koordynacyjnej, uczestnicy mogą wnieść uwagi w ciągu 5 dni roboczych licząc od dnia otrzymania protokołu. Po tym terminie ustalenia uważa się za wiążące.

Kary umowne

§ 40. [Kary za niedotrzymanie terminów]

1. Wykonawca zapłaci Zamawiającemu przez potrącenie z wynagrodzenia lub na wezwanie, o którym mowa w § 44 ust. 2, kary umowne za:
  - a) każdy dzień zwłoki w wykonaniu zamówienia - w wysokości 1500 zł,
  - b) zwłokę w usunięciu wad stwierdzonych w protokole odbioru końcowego, w okresie rękojmi za wady czy gwarancji lub zwłokę w wymianie rzeczy na wolną od wad - kwotę w wysokości 12500 zł za każdy dzień zwłoki,
  - c) każdy dzień zwłoki w opracowaniu i aktualizacji dokumentów, o których mowa w § 17 ust. 1 pkt 2 i pkt 4 lit. c) umowy - kwotę w wysokości 750 zł,
  - d) każdy dzień zwłoki w przedłożeniu do zaakceptowania Programu zapewnienia jakości - kwotę w wysokości 150zł,
  - e) nieprzedłożenia Zamawiającemu kosztorysu szczegółowego ofertowego spełniającego wymogi określone w § 17 ust. 1 pkt 1 niniejszej umowy - kwotę w wysokości 300 zł za każdy dzień zwłoki w przedłożeniu,
  - f) nieprzedłożenie w terminie, do zaakceptowania Zamawiającemu, Harmonogramu, o którym mowa w § 20 niniejszej umowy - kwotę w wysokości 300 zł za każdy dzień zwłoki w przedłożeniu,

- g) nieprzedłożenie na wezwanie Zamawiającego dokumentów, o których mowa w § 16 pkt 5 zdanie drugie lit. a) i b) niniejszej umowy - kwotę w wysokości 750 zł za każdy dzień zwłoki w przedłożeniu dokumentów,
- h) każdy dzień zwłoki w wykonaniu polecenia Inspektora nadzoru, o którym mowa w § 38 ust. 6 i 7 umowy - kwotę w wysokości 750 zł,
- i) za nie wykonanie przeglądów serwisowych w ilości i częstotliwości wymaganej przez producenta urządzenia - karę w wysokości 750 zł za każdy dzień zwłoki w wykonaniu przeglądów serwisowych (jeżeli były wymagane).

§ 41. [Kary za naruszenie obowiązków]

Wykonawca zapłaci Zamawiającemu kary umowne za:

- 1) naruszenia choćby jednego obowiązku w zakresie ochrony środowiska, przyrody, gospodarowania odpadami, w tym także zobowiązania do przedkładania informacji o wytwarzanych odpadach oraz sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami - w wysokości 7 500 zł za każde naruszenie,
- 2) stwierdzenie przez Inspektora nadzoru lub osób działających w imieniu Zamawiającego naruszenia warunku niezbędnego nadzoru w trakcie realizacji robót budowlanych - zgodnie z § 16 pkt 5 niniejszej umowy - kwotę w wysokości 300 zł za każdy przypadek stwierdzenia naruszenia,
- 3) każdy przypadek uniemożliwienia Zamawiającemu lub Instytucji Zarządzającej przeprowadzenie kontroli terenu budowy, realizowanych robót, stosowanych w ich toku wyrobów oraz wszelkich okoliczności dotyczących realizacji umowy (§ 13 ust. 1 i § 16 pkt 10) - kwotę w wysokości 3000 zł,
- 4) każdy dzień zwłoki w wykonaniu polecenia uporządkowania terenu budowy (§ 38 ust. 8) - kwotę w wysokości 300 zł,
- 5) każdy dzień wstrzymania robót na polecenie Zamawiającego, z przyczyn zawinionych przez Wykonawcę - kwotę 300 zł za każdy dzień,
- 6) nie dopełnienie obowiązku wykonania przeglądu serwisowego w okresie gwarancji lub rękojmi za wady - kwotę w wysokości 300 zł za każdy dzień zwłoki w przekroczeniu terminu,
- 7) za każdy przypadek stwierdzonego naruszenia Programu zapewnienia jakości - kwotę w wysokości 1500 zł.

§ 42. [Pozostałe kary]

1. Wykonawca zapłaci Zamawiającemu kary umowne za:

- 1) każdą wadę stwierdzoną w toku odbioru końcowego - kwotę w wysokości 1500 zł od każdej wady,
  - 2) odstąpienie od umowy przez Zamawiającego z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy w przypadku gdy Zamawiający wskazał inny moment odstąpienie od umowy niż chwila jej zawarcia - kwotę w wysokości 75 000 zł. (słownie: siedemdziesiąt pięć tysięcy złotych) jednorazowo.
2. W przypadku odstąpienia od umowy przez którąkolwiek ze stron, z przyczyn zawinionych przez drugą stronę, każda ze stron zachowuje prawo dochodzenia kar umownych (w tym kary z tytułu odstąpienia od umowy) wynikających z okoliczności, zaistniałych do dnia złożenia oświadczenia o odstąpieniu od umowy.

§ 43. [Kary od Zamawiającego]

Wykonawca może zażądać od Zamawiającego zapłaty kar umownych za:

- 1) zwłokę w przystąpieniu do odbioru - w wysokości 750 zł za każdy dzień zwłoki,
- 2) zwłokę w przekazaniu terenu budowy - w wysokości 750 zł za każdy dzień zwłoki,
- 3) zwłokę w przekazaniu dokumentacji (§ 6 pkt 2 lit. b) i lit. c) oraz § 7 ust. 1) - w wysokości 750 zł za każdy dzień zwłoki,
- 4) odstąpienie od umowy przez Wykonawcę z przyczyn zawinionych, leżących po stronie Zamawiającego, za wyjątkiem przypadków wskazanych w art. 456 ust. 1 ustawy PZP, w przypadku, gdy Wykonawca wskazał inny moment odstąpienia od umowy niż chwila jej zawarcia - kwotę w wysokości 75 000 zł. (słownie: siedemdziesiąt pięć tysięcy złotych) jednorazowo.

§ 44. [Zapłata kary]

1. Zamawiający ma prawo potrącić wszelkie kary umowne ustalone w niniejszej umowie z wynagrodzenia Wykonawcy bądź zabezpieczenia należytego wykonania umowy, na co Wykonawca wyraża zgodę podpisując niniejszą umowę.
2. Jeżeli wynagrodzenie zostało już wypłacone, Wykonawca zobowiązuje się zapłacić karę w terminie 7 dni kalendarzowych od dnia doręczenia pisemnego wezwania do zapłaty. W razie zwłoki z zapłatą kary umownej Strona uprawniona do żądania zapłaty kary umownej może żądać odsetek ustawowych za każdy dzień zwłoki.
3. Zapłata kary przez Wykonawcę lub potrącenie przez Zamawiającego kwoty kary z wynagrodzenia Wykonawcy nie zwalnia Wykonawcy z obowiązku ukończenia robót lub jakichkolwiek innych obowiązków i zobowiązań wynikających z umowy, za wyjątkiem przypadku odstąpienia od umowy przez Zamawiającego ze skutkiem od chwili jej zawarcia (ex tunc).

§ 45. [Kumulatywne naliczanie kar, maksymalna wysokość, roszczenia uzupełniające]

1. Strony zastrzegają możliwość kumulatywnego naliczania kar umownych z różnych tytułów.
2. Łączna wysokość kar umownych każdej ze stron nie może przekroczyć 30 % wartości wynagrodzenia umownego netto.
3. Strony niniejszej umowy zastrzegają sobie prawo dochodzenia na zasadach ogólnych odszkodowania uzupełniającego, przenoszącego wysokość zastrzeżonych kar umownych do wysokości rzeczywiście poniesionej szkody, w tym również z tytułu ewentualnej utraty dofinansowania z funduszy unijnych, rządowych itp. - do pełnej wysokości utraconego dofinansowania.

Postępowanie mediacyjne

§ 46. [Tryb postępowania, terminy]

1. Strony umowy zobowiązują się do poddania mediacjom ewentualnych sporów we wzajemnych relacjach o roszczenia cywilnoprawne w sprawach wynikłych na tle stosowania niniejszej umowy, w których zawarcie ugody jest dopuszczalne.
2. Mediacje mogą dotyczyć w szczególności istnienia, wykonania, ważności, wypowiedzenia, interpretacji niniejszej umowy, sporów o wysokość kar umownych.
3. Wniosek o wszczęcie postępowania mediacyjnego strony mogą złożyć wspólnie lub każda z osobna. Wniosek powinien zawierać oznaczenie stron, dokładnie określone żądanie, przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie, podpis strony, wymienienie załączników, odpis niniejszej umowy oraz dowód doręczenia odpisu wniosku drugiej stronie, jeżeli strony nie składają wspólnego wniosku.
4. Mediacje będą prowadzone przez Ośrodek Mediacji przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Rzeszowie, 35-016 Rzeszów, ul. Hoffmanowej 8.
5. Postępowanie mediacyjne prowadzone będzie na podstawie Regulaminu Ośrodka Mediacji, o którym mowa w ust. 4, obowiązującego w dniu skierowania wniosku o mediację zwanego dalej „Regulaminem”.
6. Miejscem postępowania mediacyjnego będzie siedziba Zamawiającego, chyba że strony uzgodnią inne miejsce mediacji.
7. Mediator będzie wyznaczony zgodnie z Regulaminem.
8. Aktualna treść Regulaminu Ośrodka Mediacji przy OIRP w Rzeszowie i Cennika opłat za czynności Ośrodka Mediacji przy OIRP w Rzeszowie znajduje się pod adresem:
<https://www.oirp.rzeszow.pl/osrodek-mediacji-gospodarczych/akty-prawne>
9. Zawarcie ugody nie może prowadzić do naruszenia przepisów ustawy PZP dotyczących zmiany umowy oraz wymaga sporządzenia analizy wskazanej w art. 54a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych potwierdzającej, że skutki zawartej ugody będą dla budżetu Zamawiającego korzystniejsze, niż prawdopodobny wynik postępowania sądowego albo arbitrażowego.

10. W celu ustalenia punktu wyjścia do przeprowadzenia analizy, o której mowa w ust. 9, strony parafują projekt ugody lub sporządzają protokół z ustaleń negocjacyjnych.

11. Strony zgodnie przyjmują, że ugoda nie może być uznana za zawartą tak długo, jak długo strony nie uzgodniły wszystkich postanowień przedmiotowo istotnych oraz nie złożyły podpisów pod przygotowaną treścią ugody.

12. Przez podpisanie ugody strony wyrażają zgodę na wystąpienie do sądu z wnioskiem o jej zatwierdzenie. Z wnioskiem do sądu o zatwierdzenie ugody może wystąpić każda ze stron.

13. Jeżeli w postępowaniu mediacyjnym, w terminie 60 dni od złożenia wniosku o wszczęcie postępowania mediacyjnego, strony nie zawarły ugody, każda z nich może wystąpić na drogę postępowania sądowego.

Termin wykonania przedmiotu umowy

§ 47. [Termin, prawo odstąpienia, harmonogram]

1. Termin wykonania przedmiotu umowy wynosi **15 miesięcy** od dnia zawarcia umowy.
2. Zamawiający ma prawo do odstąpienia od umowy w razie niewykonania zobowiązania w terminie określonym w ust. 1.
3. Za datę wykonania przedmiotu umowy, uznaje się dzień podpisania przez strony pozytywnego protokołu odbioru końcowego przedmiotu umowy, tj. bez jakichkolwiek wad istotnych.
4. Stwierdzenie wad przedmiotu umowy w czasie odbioru końcowego oznacza brak zachowania terminu wykonania umowy i upoważnia Zamawiającego do naliczenia kar umownych z tego tytułu.
5. Dokonanie odbioru końcowego przedmiotu umowy pozbawionego wad istotnych nie oznacza zachowania terminu wykonania umowy.

Odbiór przedmiotu zamówienia

§ 48. [Odbiór częściowy]

1. Odbiór częściowy służy wyłącznie potwierdzeniu wykonania części zamówienia w celu zapłacenia Wykonawcy części wynagrodzenia zgodnie z Harmonogramem. Wykonana część zamówienia pozostaje w posiadaniu i pod opieką Wykonawcy. Wykonawca odpowiada za szkody w tej części zamówienia do momentu podpisania pozytywnego protokołu odbioru końcowego.
2. Dokonanie Odbioru częściowego następuje Protokołem odbioru częściowego na podstawie sporządzonego przez Wykonawcę i akceptowanego przez Inspektora nadzoru wykazu robót wykonanych częściowo.
3. Odbiór częściowy następuje w terminie 5 dni roboczych licząc od dnia zgłoszenia przez Wykonawcę gotowości do odbioru.
4. W zakresie nie uregulowanym, do odbiorów częściowych stosuje się odpowiednio przepisy o odbiorze końcowym.

§ 49. [Odbiór końcowy]

1. **[Czynności wstępne, forma pisemna zgłoszenia]** Przed zgłoszeniem gotowości do odbioru końcowego Wykonawca przeprowadza wszystkie wymagane prawem i niniejszą umową próby i sprawdzenia, zawiadamiając o nich uprzednio Zamawiającego wpisem do Dziennika budowy w terminie umożliwiającym udział przedstawicieli Zamawiającego w próbach i sprawdzeniach, nie krótszym niż 5 dni roboczych.

2. Przed przystąpieniem do odbioru końcowego Wykonawca:

1) przekazuje Zamawiającemu:

- a) komplet dokumentów, spełniających wymogi określone w § 17 ust. 1 pkt 4 lit. a) i b), pozwalających na ocenę prawidłowego wykonania przedmiotu odbioru, a w szczególności: dziennik budowy, zaświadczenia właściwych jednostek i organów, protokoły odbiorów technicznych, świadectwa kontroli jakości, certyfikaty i aprobaty techniczne oraz dokumentację powykonawczą, w tym

- geodezyjną inwentaryzację powykonawczą (jeżeli obowiązek sporządzenia tej inwentaryzacji wynika z przepisów prawa bądź dokumentów postępowania o udzielenia niniejszego zamówienia publicznego) ze wszystkimi zamianami dokonanymi w toku budowy, oraz kosztorysy powykonawcze końcowe opracowane metodą kalkulacji szczegółowej,
- b) potwierdzenie zapłaty za media, o którym mowa w § 9 ust. 2 lit. e) (jeżeli dotyczy),
- 2) uporządkuje teren budowy zgodnie z niniejszą umową oraz wykaże Zamawiającemu, że naprawił wszystkie szkody (jeżeli dotyczy), które wyrządził Zamawiającemu lub osobom trzecim przy wykonywaniu umowy.
3. Wykonawca może zgłosić Zamawiającemu gotowość odbioru końcowego przedmiotu umowy wyłącznie pod warunkiem, że przedmiot został wykonany zgodnie z umową, w całości. Wstępne potwierdzenie wykonania przedmiotu umowy w zakresie upoważniającym zgłoszenie do odbioru następuje przez wpis Inspektora nadzoru w dzienniku budowy, że przedmiot został wykonany w zakresie nadającym się do odbioru. Ostateczne ustalenia w tym zakresie następują w protokole odbioru końcowego. Zgłoszenie do odbioru następuje w formie pisemnej.
4. **[Termin odbioru]** O terminie odbioru Wykonawca ma obowiązek poinformowania Podwykonawców, przy udziale których wykonał przedmiot zamówienia.
5. Zamawiający wyznaczy termin i rozpocznie odbiór końcowy w ciągu 10 dni roboczych od dnia zawiadomienia go o wykonaniu przedmiotu zamówienia i osiągnięcia gotowości do odbioru, zawiadamiając o tym Wykonawcę.
6. Odbiór dokonany zostanie komisyjnie z udziałem przedstawicieli Wykonawcy i Zamawiającego. W odbiorze końcowym ma prawo uczestniczyć zaakceptowany przez Zamawiającego podwykonawca (dalszy podwykonawca), w przypadku gdy Wykonawca (podwykonawca) odmówił podpisania z podwykonawcą (dalszym podwykonawcą) pozytywnego protokołu odbioru przedmiotu umowy. W uzasadnionych przypadkach komisja może zaprosić do współpracy rzeczoznawców lub specjalistów branżowych.
7. **[Przerwanie odbioru]** Zamawiający ma prawo przerwać odbiór końcowy, jeżeli zachodzi choćby jeden z niżej wymienionych przypadków gdy Wykonawca:
- a) nie wykonał przedmiotu umowy w całości,
  - b) wykonał roboty budowlane niezgodnie z projektem i zasadami wiedzy technicznej,
  - c) nie wykonał wymaganych prób, sprawdzeń itp., w tym również żądanych przez Zamawiającego,
  - d) nie przedstawił dokumentów, o których mowa w § 19 pkt 3, 5 i 7 umowy
  - e) gdy stwierdzono wady na tyle istotne, że obiekt nie będzie się nadawał do użytkowania,
  - f) do dnia odbioru końcowego nie naprawił szkód, które wyrządził Zamawiającemu lub osobie trzeciej przy wykonywaniu umowy (jeżeli dotyczy).
8. **[Wada]** Wada – to jawne lub ukryte właściwości tkwiące w stanowiących przedmiot zamówienia robotach budowlanych, utworach powstałych w związku z wykonaniem przedmiotu zamówienia lub w jakimkolwiek ich elemencie, powodujące w szczególności:
- a) niemożność używania lub korzystania z przedmiotu zamówienia zgodnie z przeznaczeniem,
  - b) zmniejszenie wartości przedmiotu zamówienia,
  - c) obniżenie stopnia użyteczności, funkcjonalności przedmiotu zamówienia,
  - d) obniżenie jakości lub inne uszkodzenia w przedmiocie zamówienia.
9. Za wadę uznaje się również sytuację:
- a) w której przedmiot umowy w całości lub w części nie stanowi własności Wykonawcy,
  - b) gdy przedmiot umowy w całości lub w części jest obciążony prawem osoby trzeciej, albo ograniczenie w korzystaniu lub rozporządzaniu rzeczą wynika z decyzji lub orzeczenia właściwego organu,
  - c) gdy teren budowy nie został uporządkowany na dzień odbioru końcowego zgodnie z § 15 lit. e).
10. **[Wada istotna]** Wada istotna to wada tego rodzaju, że uniemożliwia czynienie właściwego użytku z przedmiotu zamówienia, wyłącza normalne jego wykorzystanie zgodnie z celem umowy albo odbiera mu cechy właściwe lub wyraźnie zastrzeżone w umowie, istotnie zmniejszając jego wartość.

11. **[Uprawnienia Zamawiającego]** Jeżeli w toku czynności odbioru zostaną stwierdzone wady, to Zamawiającemu przysługują następujące uprawnienia:

- a) jeżeli wady nadają się do usunięcia to stosuje się ust. 12 do ust. 17,
- b) jeżeli wady nie nadają się do usunięcia i nie uniemożliwiają one użytkowania przedmiotu zamówienia zgodnie z przeznaczeniem, Zamawiający może obniżyć wynagrodzenie do odpowiednio utraconej wartości użytkowej, estetycznej i technicznej,
- c) jeżeli wady uniemożliwiają użytkowanie zgodnie z przeznaczeniem, Zamawiający może odstąpić od umowy lub żądać wykonania elementu robót po raz drugi.

12. **[Termin usunięcia wady]** Termin usunięcia wady wynosi 7 dni roboczych. W przypadkach szczególnych Zamawiający może wyrazić zgodę na dłuższy termin usunięcia wady, nie przekraczający jednak 30 dni kalendarzowych.

13. **[Wada a kara umowna]** Uzgodnienie przez strony w protokole odbioru końcowego dłuższego terminu usunięcia wady nie oznacza zgody Zamawiającego na przesunięcia terminu wykonania umowy i nie pozbawia Zamawiającego prawa do naliczenia kar przewidzianych niniejszą umową.

14. **[Wykonanie zastępcze]** W przypadku nie zachowania terminu usunięcia wady, z przyczyn zawinionych leżących po stronie Wykonawcy, Zamawiający może zlecić usunięcie wad osobie trzeciej na koszt i ryzyko Wykonawcy bez obowiązku uprzedniego uzyskania upoważnienia sądowego. Przed przystąpieniem do wykonania zastępczego Zamawiający uprzedzi Wykonawcę o zamiarze skorzystania z prawa do wykonania zastępczego wyznaczając Wykonawcy dodatkowy liczący 5 dni roboczych termin na usunięcie wady.

15. **[Koszty usuwania wad]** W przypadku wykonania zastępczego koszty usuwania wad będą pokrywane w pierwszej kolejności z wynagrodzenia Wykonawcy, a następnie z zatrzymanej kwoty będącej zabezpieczeniem należytego wykonania umowy. Zamawiający odliczy to, co musiał wydatkować na usunięcie wady.

16. **[Zawiadomienie o usunięciu wady i termin odbioru usuniętych wad]** Wykonawca zobowiązany jest do zawiadomienia na piśmie Zamawiającego o usunięciu wad oraz do dostosowania się do wyznaczonego przez Zamawiającego terminu odbioru zakwestionowanych uprzednio robót jako wadliwych.

17. **[Protokół]** Z czynności odbioru końcowego strony spisują protokół zawierający wszelkie ustalenia dokonane w toku odbioru.

Wynagrodzenie

§ 50. [Charakter i wysokość wynagrodzenia]

1. Wynagrodzenie ma charakter ryczałtowy i ustala się na kwotę brutto ..... zł (słownie..... złotych). Ustalona kwota zawiera wszystkie koszty związane z realizacją przedmiotu umowy w tym podatek VAT. Wynagrodzenie ryczałtowe nie podlega zmianie w czasie trwania umowy, z zastrzeżeniem przypadków wskazanych w ust. 4, i obejmuje wszelkie koszty związane z wykonaniem umowy.

2. Z kwoty wynagrodzenia Zamawiający dokonania wszelkich potrąceń przewidzianych niniejszą umową, w szczególności wskazanych w § 51 ust. 3.

3. Poza zmianą wskutek dokonania potrąceń, wynagrodzenie może ulec zmianie wyłącznie w przypadkach i na zasadach przewidzianych w § 71 i 72 niniejszej umowy.

4. Wynagrodzenie zawiera w sobie wszystkie koszty związane z realizacją przedmiotu umowy w tym podatek VAT. W ramach wynagrodzenia ryczałtowego Wykonawca zobowiązany jest do wykonania z należytą starannością wszelkich robót budowlanych i czynności niezbędnych do kompletnego wykonania przedmiotu umowy, jako naturalna konsekwencja procesu budowlanego i w naturalny sposób z niego wynikająca, w tym do poniesienia ryzyka z tytułu niedoszacowania jakichkolwiek kosztów związanych z realizacją przedmiotu umowy. Niedoszacowanie, pominięcie oraz brak rozpoznania zakresu przedmiotu umowy nie może być podstawą do żądania zmiany wynagrodzenia ryczałtowego.

§ 51. [Rozliczenie]

1. Wszystkie płatności za wykonanie przedmiotu umowy są dokonywane powykonawczo, przelewem na rachunek bankowy Wykonawcy.
2. Zapłata wynagrodzenia nastąpi na podstawie prawidłowo wystawionych rachunków lub faktur VAT z uwzględnieniem potrąceń wynikających z umowy, na kwoty potwierdzone przez Inspektora nadzoru na zestawieniach wartości ukończonych robót, zgodnie z protokołem pozytywnego odbioru końcowego.
3. Wykonawca upoważnia Zamawiającego do potrącenia z jego wynagrodzenia w szczególności:
  - 1) kar umownych określonych w niniejszej umowie,
  - 2) wynagrodzeń na rzecz podwykonawców oraz dalszych podwykonawców w przypadku spełnienia przesłanek określonych w niniejszej umowie,
  - 3) kosztów wykonania zastępczego,
  - 4) kwoty na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady lub gwarancji,
  - 5) kosztów wezwań, np. do kontynuowania robót, przedstawienia dokumentów - w wysokości równej opłacie ustalonej przez Poczta Polska dla przesyłki poleconej za potwierdzeniem odbioru, która na dzień podpisania niniejszej umowy wynosi 11,80 zł. Opłata będzie rosła wraz ze zmianą cennika Poczty Polskiej.
4. Zamawiający ma prawo zaliczać każdą wpłatę Wykonawcy w pierwszej kolejności na zaległe należności uboczne, w tym również na pokrycie kosztów wysyłanych wezwań, monitów, ponagleń itp.
5. Zmiana rachunku bankowego, na który ma nastąpić płatność z tytułu wykonania umowy wymaga zmiany umowy.
6. W sprawach nie uregulowanych w niniejszej umowie do rozliczenia i sposobu zapłaty wynagrodzenia za wykonanie umowy stosuje się przepisy obowiązującego prawa, w tym w szczególności ustawy właściwej w sprawie podatku Vat.

§ 52. [Termin zapłaty]

1. Zapłata wynagrodzenia (częściowego i końcowego) nastąpi w ciągu 30 dni od otrzymania faktury, z zastrzeżeniem § 51 ust. 3 i 4.
2. Ilość rachunków lub faktur Vat częściowych (łącznie z końcową) nie może być większa jak .....
3. Termin zapłaty wynagrodzenia uważa się za zachowany, jeżeli najpóźniej w ostatni dniu terminu Zamawiający złożył w swoim banku polecenie przelewu.
4. Jeżeli faktura częściowa lub końcowa została przedłożona w terminie późniejszym niż data sporządzenia protokołu odbioru robót, termin zapłaty wynagrodzenia liczy się od dnia przedłożenia prawidłowo wystawionej faktury.

Odstąpienie od umowy

§ 53. [Ustawowe przypadki odstąpienia]

1. Zamawiający może odstąpić od umowy:
  - 1) w terminie 30 dni od dnia powzięcia wiadomości o zaistnieniu istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy, lub dalsze wykonywanie umowy może zagrozić podstawowemu interesowi bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwu publicznemu;
  - 2) jeżeli zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności:
    - a) dokonano zmiany umowy z naruszeniem art. 454 PZP i art. 455 PZP,
    - b) wykonawca w chwili zawarcia umowy podlegał obligatoryjnemu wykluczeniu z udziału w postępowaniu na podstawie art. 108 PZP,
    - c) Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej stwierdził, w ramach procedury przewidzianej w art. 258 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, że Rzeczpospolita Polska uchybiła zobowiązaniom, które ciążyą na niej na mocy Traktatów, dyrektywy 2014/24/UE, dyrektywy 2014/25/UE i dyrektywy 2009/81/WE, z uwagi na to, że Zamawiający udzielił zamówienia z naruszeniem prawa Unii Europejskiej.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a), Zamawiający odstępuje od umowy w części, której zmiana dotyczy.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, Wykonawca może żądać wyłącznie wynagrodzenia należnego z tytułu wykonania części umowy.

§ 54. [Umowne przypadki odstąpienia]

1. Zamawiający może odstąpić od umowy także:

- a) gdy zostanie wszczęte postępowanie egzekucyjne w stosunku do Wykonawcy, w wyniku którego Wykonawca utracił zdolność wykonania zamówienia,
- b) w przypadku naruszenia przez Wykonawcę warunków określonych w § 12 niniejszej umowy,
- c) w przypadku stwierdzenia wad przedmiotu umowy, o których mowa w § 49 ust. 11 lit. c) umowy,
- d) gdy z przyczyn zawinionych Wykonawca nie wykonuje umowy lub wykonuje ją nienależycie i pomimo pisemnego wezwania Wykonawcy do podjęcia wykonywania lub do należytego wykonywania umowy w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 7 dni, nie zadośćuczynił żądaniu Zamawiającego,
- e) gdy Wykonawca jest w zwłoce z rozpoczęciem robót o 10 dni roboczych lub przerwał ich realizację i przerwa ta trwa dłużej niż 30 dni kalendarzowych, i pomimo dodatkowego pisemnego wezwania Zamawiającego nie podjął ich w okresie 7 dni roboczych od dnia doręczenia Wykonawcy dodatkowego wezwania,
- f) gdy Wykonawca jest w zwłoce z zakończeniem robót, lub etapu robót określonego w Harmonogramie (jeżeli jest wymagany), tak dalece, że nie jest prawdopodobne, żeby zdołał je ukończyć w terminie,
- g) w przypadku konieczności wielokrotnego (minimum 4 razy) dokonywania bezpośredniej zapłaty podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy lub konieczności dokonania bezpośrednich zapłat na sumę większą niż 5% wartości umowy, o których mowa w § 33 ust. 12 niniejszej umowy.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 Zamawiający ma prawo odstąpić od umowy w terminie 30 dni od:

- lit. a), b), c) i f) – dnia powzięcia wiadomości o tych okolicznościach,
- lit. d) - upływu wyznaczonego terminu,
- lit. e) - licząc od pierwszego dnia po upływie 7-dniowego terminu wskazanego w dodatkowym wezwaniu,
- lit. g) - dnia dokonania czwartej bezpośredniej zapłaty podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, albo dnia, w którym suma dokonanych bezpośrednich zapłat przekroczyła 5% wartości umowy.

§ 55. [Odstąpienie od umowy przez Wykonawcę]

Wykonawca będzie uprawniony do odstąpienia od Umowy w terminie 30 dni kalendarzowych od dnia pozyskania wiedzy o powstaniu okoliczności uzasadniającej odstąpienie, w przypadku, gdy:

- a) zwłoka Zamawiającego w przekazaniu dokumentacji projektowej lub terenu budowy przekracza 14 dni kalendarzowych,
- b) zwłoka Zamawiającego w przystąpieniu do odbioru przedmiotu umowy przekracza 14 dni kalendarzowych.

§ 56. [Warunki formalne odstąpienie od umowy]

1. **[Upředzenie]** Strona odstępująca, w przypadku zamiaru realizacji prawa odstąpienia od umowy, dokonuje tej czynności za 7 - dniowym upředzeniem w formie pisemnej pod rygorem nieważności, wskazując w nim podstawę odstąpienia od umowy oraz uzasadniające je okoliczności faktyczne.

2. **[Dodatkowy termin]** W sytuacji uporczywego naruszania postanowień umowy, przed złożeniem oświadczenia woli o odstąpieniu od umowy, Zamawiający dodatkowo wezwie Wykonawcę do przywrócenia stanu zgodnego z umową (§ 54 ust. 1 lit. d).

3. **[Oświadczenie o odstąpieniu]** Oświadczenie o odstąpieniu od umowy dla swej skuteczności wymaga:

- 1) formy pisemnej,

- 2) uzasadnienia faktycznego i prawnego,
- 3) dokładnego wskazania konkretnej daty kalendarzowej lub zdarzenia, po którym następuje odstąpienie od umowy (od początku umowy lub w terminie późniejszym),
- 4) zachowania terminu do złożenia oświadczenia określonego w § 54 ust. 2 lub § 55 w zależności od strony odstępującej od umowy.

4. [Sprecyzowanie] W przypadku wątpliwości co do daty, zdarzenia, po którym następuje odstąpienie od umowy, strona przeciwna ma prawo w terminie 7 dni od dnia powzięcia wiadomości o odstąpieniu zażądać sprecyzowania stanowiska strony odstępującej. Strona odstępująca w tym samym terminie ma obowiązek dokładnego sprecyzowania momentu odstąpienia od umowy, pod rygorem bezskuteczności odstąpienia. Dla zachowania wskazanych terminów wystarczające jest nadanie przesyłki w placówce poczty polskiej.

§ 57. [Skutki odstąpieniu od umowy]

1. W przypadku odstąpienia od umowy ze skutkiem ex nunc, Wykonawcę i Zamawiającego obciążają następujące obowiązki:

1) Wykonawca:

- a) natychmiast zabezpieczy przerwane roboty w zakresie niezbędnym dla zapobieżenia ewentualnym szkodom oraz w celu ochrony życia lub zdrowia,
- b) w terminie 7 dni od dnia odstąpienia od umowy sporządzi wykaz materiałów i urządzeń według stanu na dzień odstąpienia od umowy, które nie mogą być wykorzystane przez Wykonawcę do realizacji innych robót nieobjętych umową - jeżeli odstąpienie od umowy nastąpiło z winy Zamawiającego;
- c) przekaże, w terminie wskazanym przez Zamawiającego, znajdujące się w jego posiadaniu dokumenty należące do Zamawiającego;
- d) w terminie 7 dni od dnia odstąpienia od umowy usunie z terenu budowy urządzenia zaplecza przez niego dostarczone lub wzniesione;
- e) zgłosi Zamawiającemu gotowość przystąpienia do odbioru przerwanych robót celem dokonania ich inwentaryzacji;

2) Zamawiający:

- a) przystąpi do odbioru przerwanych robót w terminie 5 dni roboczych od dnia zgłoszenia do odbioru,
- b) zapłaci wynagrodzenie za roboty, które do dnia odstąpienia zostały wykonane zgodnie z umową i uznane przez Zamawiającego za należycie wykonane, przy uwzględnieniu prawa do skorzystania z potrąceń wskazanych w § 51 ust. 4.
- c) przejmie od Wykonawcy terenu budowy pod swój nadzór.

2. W przypadku częściowego odstąpienia od umowy ze skutkiem ex nunc:

- a) Zamawiający zachowuje prawo do roszczeń z tytułu rękojmi za wady i gwarancji w stosunku do robót dotychczas wykonanych i odebranych przez Zamawiającego jako należycie wykonane,
- b) Wykonawca zachowuje prawo do zapłaty wynagrodzenia za roboty dotychczas wykonane i odebrane przez Zamawiającego jako należycie wykonane.

3. Odstąpienie od umowy w części nie zwalnia zobowiązanej strony z obowiązku zapłaty kar umownych wynikających z okoliczności, zaistniałych do momentu złożenia skutecznego oświadczenia o odstąpieniu od umowy. Zapłata kary następuje zgodnie z § 44 ust. 1 i 2.

4. Jeżeli Zamawiający odstąpi od umowy wówczas na zasadach ogólnych może żądać naprawienia wszelkich szkód wynikłych z niewykonania zobowiązania.

5. Koszty zabezpieczenia terenu budowy oraz wszelkie inne uzasadnione koszty związane z odstąpieniem od umowy ponosi Strona, z której przyczyn nastąpiło odstąpienie od umowy.

Gwarancja i rękojnia

§ 58. [Pojęcie, zakres]

1. Niniejsza umowa stanowi dokument gwarancyjny w rozumieniu art. 577² Kodeksu cywilnego uprawniający Zamawiającego do żądania od Wykonawcy usunięcia wszelkich wad w przedmiocie umowy

- w okresie gwarancji oraz wykonania przez Wykonawcę pozostałych obowiązków związanych z udzieloną gwarancją określonych w Umowie lub SWZ.
2. Wykonawca oświadcza i zapewnia Zamawiającego, że wykonany przez niego cały przedmiot umowy został wykonany prawidłowo, zgodnie z postanowieniami umowy, a także zgodnie z najlepszą wiedzą Wykonawcy oraz aktualnie obowiązującymi zasadami wiedzy technicznej, sztuki budowlanej oraz obowiązującymi przepisami prawa, w tym istniejącymi w tym zakresie Polskimi Normami. Poprzez niniejszą gwarancję Wykonawca przyjmuje na siebie wszelką odpowiedzialność za cały przedmiot umowy, w tym także za części realizowane przez podwykonawców.
  3. Wykonawca jest odpowiedzialny względem Zamawiającego, jeżeli przedmiot umowy ma wadę zmniejszającą jego wartość lub użyteczność ze względu na cel w umowie oznaczony albo wynikający z okoliczności lub z przeznaczenia przedmiotu zamówienia, jeżeli przedmiot umowy nie ma właściwości, o których istnieniu zapewnił Zamawiającego, albo jeżeli przedmiot umowy został odebrany przez Zamawiającego w stanie niezupełnym.
  4. Gwarancja obejmuje cały przedmiot umowy.
  5. W przypadku, gdy przedmiot umowy obejmuje zamontowanie/wbudowanie urządzenia/instalacji/wyposażenia do obowiązków Wykonawcy należy wykonywanie przeglądów serwisowych w ilości, częstotliwości i w zakresie wymaganym przez producenta urządzenia, tak aby Zamawiający zachował pełne uprawnienie wynikające z gwarancji producenta urządzenia/instalacji/wyposażenia. Obowiązek, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym dotyczy też sytuacji, gdy producent wymaga w stosunku do tych urządzeń, instalacji lub wyposażenia wykonywanie serwisowania lub konserwacji za pomocą autoryzowanej przez producenta sieci serwisowej.
  6. Koszty przeglądów serwisowych nie obejmują kosztów zakupu materiałów eksploatacyjnych nie objętych gwarancją producenta urządzenia.
  7. Obowiązkiem Wykonawcy jest zgłoszenie Zamawiającemu w formie pisemnej, z 7-dniowym wyprzedzeniem, konieczność wykonania terminowego przeglądu serwisowego, proponując na dzień roboczy termin podstawowy i rezerwowy jego wykonania. Zamawiający niezwłocznie informuje Wykonawcę o wybranym terminie udostępnienia przedmiotu umowy celem wykonania czynności serwisowych.
  8. Przeglądy serwisowe będą potwierdzane protokołem podpisanym przez Wykonawcę oraz przedstawiciela Zamawiającego zawierającym w swojej treści wszelkie ustalenia poczynione w czasie serwisu.
  9. Po wykonaniu przeglądu serwisowego Wykonawca przedstawia Zamawiającemu pisemne zestawienie stwierdzonych wad oraz uzgadnia sposób ich usunięcia. Jeżeli wady zostały stwierdzone w okresie rękojmi lub gwarancji wykonawcy usuwa je bezpłatnie.
  10. Wykonawca ponosi odpowiedzialność przed Zamawiającym za prawidłowe wykonywanie okresowych przeglądów serwisowych na podstawie niniejszej umowy nawet, jeżeli zleci wykonywanie przeglądów serwisowych podwykonawcom lub autoryzowanej przez producenta urządzenia sieci serwisowej.
  11. Jeżeli zwłoka w wykonywaniu przeglądów serwisowych wyniesie ponad 30 dni Zamawiający, niezależnie od prawa żądania zapłaty kary umownej, ma prawo na koszt i ryzyko Wykonawcy zlecić dokonanie przeglądu serwisowego innej osobie, bez obowiązku uprzedniego uzyskania upoważnienia sądowego, po uprzednim wyznaczeniu dodatkowego terminu liczącego 5 dni roboczych na wykonanie przeglądu. Koszt to kwota jaką Zamawiający musiał wydatkować na wykonanie przeglądu.
  12. Gwarancja nie przewiduje żadnych wyłączeń, ani skrócenia okresu gwarancyjnego na wbudowane materiały lub dostarczone i zamontowane urządzenia/instalacje/wyposażenie w stosunku do okresu gwarancji udzielanego przez producenta.
  13. Wszelkie koszty napraw (usunięcia wad przedmiotu umowy), przeglądów serwisowych w ramach gwarancji lub rękojmi, w tym koszty dojazdów oraz roboty towarzyszące obciążają w całości Wykonawcę.
  14. Odpowiedzialność Wykonawcy z tytułu udzielonej gwarancji jakości i rękojmi za wady obejmuje wady wykonanych robót, zamontowanych/wbudowanych urządzeń/instalacji/wyposażenia jak i wady materiałów użytych do wykonania przedmiotu umowy.

15. Zamawiający może wykonywać uprawnienia z tytułu rękojmi za wady fizyczne, niezależnie od uprawnień wynikających z gwarancji.

16. Jeżeli zapisy niniejszego paragrafu i następujących po nim przewidują szersze uprawnienia dla Zamawiającego niżby to wynikało z przepisów kodeksu cywilnego, to należy to rozumieć jako umowne rozszerzenie uprawnień dla Zamawiającego z tytułu rękojmi za wady.

§ 59. [Okres gwarancji i rękojmi]

1. Wykonawca udziela Zamawiającemu gwarancji na wykonany przedmiot umowy (łącznie z wbudowanymi urządzeniami) na okres ..... miesięcy.

2. Bieg terminu gwarancji rozpoczyna się pierwszego dnia po dniu pozytywnego odbioru końcowego albo w dniu potwierdzenia usunięcia wad stwierdzonych przy odbiorze końcowym przedmiotu umowy.

3. Jeżeli Wykonawca z racji swoich zobowiązań wymieni w okresie gwarancji lub rękojmi część rzeczy wchodzących w skład przedmiotu umowy, to termin gwarancji lub rękojmi rzeczy wymienionych biegnie na nowo od dnia następnego po dniu zwrócenia w posiadania Zamawiającego naprawionego przedmiotu umowy.

4. Okres gwarancji ulega przedłużeniu o czas, w jakim przedmiot umowy nie mógł być w pełnej funkcjonalności wykorzystywany z powodu wady, z zastrzeżeniem zdania następnego. Jeżeli wada dotyczyła tylko części przedmiotu umowy i nie miała wpływu na funkcjonowanie pozostałej części, wydłużenie okresu gwarancji obejmuje tylko część wadliwą.

5. Każdą czynność podjętą w okresie gwarancji lub rękojmi za wady strony stwierdzają na piśmie. W szczególności dotyczy to zawiadomienia o wadzie, zawiadomienia o usunięciu wady, odbioru przedmiotu umowy po usunięciu wady, potwierdzenia usunięcia wady lub nie, wyznaczenia dodatkowego terminu na usunięcie wady.

6. Okres rękojmi za wady wynosi 60 miesięcy licząc od dnia pozytywnego odbioru końcowego przedmiotu umowy albo dnia potwierdzenia usunięcia wad stwierdzonych przy odbiorze końcowym przedmiotu umowy.

7. Zamawiający może dochodzić roszczeń z tytułu gwarancji lub rękojmi za wady także po terminach określonych w ust. 1 i 5, jeżeli zgłosił wadę przed upływem tych terminów.

§ 60. [Tryb postępowania]

1. Zamawiający w razie stwierdzenia w okresie rękojmi lub gwarancji wad wydanego mu przedmiotu umowy zawiadamia o tym niezwłocznie Wykonawcę.

2. Wykonawca usuwa wadę w terminie 7 dni kalendarzowych w ramach wynagrodzenia, o którym mowa w § 50 umowy.

3. Termin usunięcia wady może ulec wydłużeniu, jeżeli usunięcie wady w terminie 7 dni kalendarzowych nie byłoby fizycznie (technicznie) możliwe. Decyzję co do wydłużenia terminu usunięcia wady podejmuje Zamawiający po wysłuchaniu stanowiska Wykonawcy.

4. W szczególnych przypadkach, gdy wada stanowi zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi lub szkodą bardzo dużych rozmiarach, Wykonawca zobowiązany jest do niezwłocznego zabezpieczenia miejsca awarii w celu usunięcia zagrożeń lub niedopuszczenia do powiększenia się szkody.

5. Wykonawca jest odpowiedzialny za wszelkie szkody, które powstały wskutek zaistnienia wady oraz które spowodował w czasie usuwania wady.

§ 61. [Wykonanie zastępcze]

1. W przypadku nie usunięcia wad w terminie określonym w § 60 ust. 1, Zamawiający, niezależnie od prawa do naliczenia kary umownej może powierzyć usunięcie wady osobie trzeciej na koszt i ryzyko Wykonawcy, bez obowiązku uzyskania uprzedniego upoważnienia sądowego.

2. **[Upředzenie]** Przed przystąpieniem do wykonania zastępczego Zamawiający uprzedzi Wykonawcę o zamiarze skorzystania z prawa do wykonania zastępczego wyznaczając Wykonawcy dodatkowe 5 dni roboczych na usunięcie wady.

3. **[Koszt usunięcia wady]** Koszty wykonania zastępczego zostaną pokryte przez Wykonawcę z zabezpieczenia należytego wykonania umowy, a w przypadku, gdy jego złożenie nie było wymagane lub nie wystarczyło na pokrycie wykonania zastępczego - w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania do zapłaty. Koszt wykonania zastępczego to całkowita kwota jaką Zamawiający musiał wydatkować na doprowadzenie do usunięcia wady.

4. **[Zachowanie roszczeń]** Zlecenie wykonania zastępczego, o którym mowa w niniejszym paragrafie, nie pozbawia Zamawiającego uprawnień wynikających z rękojmi za wady i gwarancji jakości w stosunku do części przedmiotu umowy objętej wykonaniem zastępczym.

§ 62. [Przegląd przed upływem okresu gwarancji lub rękojmi]

1. **[Prawo do wyznaczenia]** Przed upływem okresu gwarancji lub rękojmi, Zamawiający ma prawo wyznaczyć termin oraz przeprowadzić przegląd całego przedmiotu zamówienia, a Wykonawca ma obowiązek w nim uczestniczyć na własny koszt.

2. **[Termin przeglądu]** Zamawiający zawiadamia Wykonawcę o terminie przeglądu pisemnie co najmniej 14 dni kalendarzowych przed przeglądem.

3. **[Przegląd jednostronny]** Nieobecność Wykonawcy nie wstrzymuje przeglądu, chyba że wynika z przyczyn od niego całkowicie niezależnych i w sposób bezsporny udowodni to Zamawiającemu. W każdym innym przypadku nieobecności Wykonawcę wiążą ustalenia dokonane samodzielnie przez Zamawiającego.

4. **[Protokół]** Z czynności przeglądu przed upływem okresu rękojmi lub gwarancji spisuje się protokół zawierający wszelkie ustalenia dokonane w toku odbioru.

§ 63. [Wielokrotne usuwanie wady]

1. Jeżeli pomimo trzykrotnego usunięcia wad, przedmiot zamówienia w dalszym ciągu ma wady Wykonawca zobowiązuje się do wykonania wadliwego elementu przedmiotu umowy jeszcze raz od początku.

2. **[Termin ponownego wykonania]** Termin ponownego wykonania wynosi 14 dni kalendarzowych i biegnie od dnia zawiadomienia Wykonawcy o czwartej wadzie. Termin usunięcia wady może ulec wydłużeniu, jeżeli usunięcie wady w terminie 14 dni kalendarzowych nie byłoby fizycznie (technicznie) możliwe. Decyzję co do wydłużenia terminu ponownego wykonania podejmuje Zamawiający po wysłuchaniu stanowiska Wykonawcy.

Zmiany umowy

§ 64. [Dopuszczalność zmian umowy]

1. Dopuszczalna jest zmiana umowy bez przeprowadzenia nowego postępowania o udzielenie zamówienia w przypadku łącznego spełnienia warunków określonych w ustawie PZP, niniejszej umowie oraz po uzyskaniu zgody Instytucji Zarządzającej.

2. Wszelkie zmiany umowy mogą być dokonywane jedynie w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

§ 65. [Granice zmiany umowy]

1. W związku z możliwą zmianą warunków zewnętrznych realizacji przedmiotu umowy strony dopuszczają zmianę umowy w zakresie:

- 1) zmiana przedmiotu umowy,
- 2) zmiana terminu wykonania umowy,
- 3) zmiana wynagrodzenia - przy czym zmiana ta obejmuje możliwość jego obniżenia lub podwyższenia.

§ 66. [Dopuszczalne rodzaje zmian przedmiotu umowy i przyczyny]

1. Przedmiot umowy może ulec zmianie poprzez:

- 1) zmianę zakresu robót budowlanych,

2) zmianę sposobu wykonania przedmiotu umowy.

2. **Zmiana zakresu robót** może wystąpić z powodu:

- a) konieczności wykonania robót zamiennych, których wykonanie ma na celu prawidłowe zrealizowanie przedmiotu zamówienia, a konieczność ich wykonania wynika z wad dokumentacji projektowej,
- b) konieczności wykonania robót dodatkowych, w tym niezbędnych do prawidłowego wykonania przedmiotu umowy, które nie zostały przewidziane w dokumentacji projektowej przekazanej przez Zamawiającego,
- c) zmiany decyzji administracyjnych, na podstawie których prowadzone są roboty budowlane objęte umową, powodującą zmianę dotychczasowego zakresu robót przewidzianego w dokumentacji projektowej.

3. **Zmiana sposobu wykonania** przedmiotu umowy może nastąpić z powodu:

1) zmiany technologii wykonania robót, urządzeń itp. lub materiałów przewidzianych w dokumentacji projektowej, w dokumentacji projektowej, jeżeli **spełnione zostaną łącznie poniższe warunki:**

- a) spowodują obniżenie kosztu ponoszonego przez Zamawiającego na eksploatację i konserwację wykonanego przedmiotu umowy,
- b) spowodują poprawienie parametrów technicznych lub funkcjonalnych przedmiotu umowy,
- c) ich zmiana będzie uzasadniona postępem technologicznym lub zmianami obowiązujących przepisów,

2) braku materiałów, urządzeń itp. na rynku albo zaniechania produkcji materiałów, urządzeń itp. przewidzianych w dokumentacji projektowej, a Wykonawca, pomimo zachowania należytej staranności, nie mógł temu zapobiec - w zakresie wynikającym z udokumentowanego przez Wykonawcę braku materiałów, urządzeń itp. na rynku oraz wprowadzonych z tego powodu zmian w dokumentacji zamówienia,

3) zmiana lokalizacji robót może nastąpić z powodu:

- a) wystąpienia warunków geologicznych, geotechnicznych, hydrologicznych innych niż te załączone do dokumentacji projektowej, powodujących konieczność zmiany sposobu wykonania przedmiotu Umowy,
- b) wystąpienia na terenie budowy znalezisk archeologicznych, które uniemożliwiają lub utrudniają wykonanie robót na warunkach przewidzianych w umowie,
- c) innych przyczyn np. wystąpienia miejsc lęgowych ptaków chronionych, siedlisk roślin chronionych, zamknięcia dróg dojazdowych, wycofania zgody na wejście w teren przez właściciela nieruchomości.

4. Zmiana sposobu wykonania przedmiotu umowy z przyczyn wskazanych w ust. 3 pkt 1 i 2 nie może prowadzić do obniżenia jakichkolwiek parametrów jakościowych określonych w dokumentacji postępowania.

§ 67. [Granice zmiany przedmiotu umowy]

1. Roboty zamienne lub dodatkowe, o których mowa w § 66 ust. 2 lit. a) i b) mogą być wykonane w zakresie niezbędnym do prawidłowego wykonania przedmiotu umowy. Prawidłowe wykonanie przedmiotu umowy to wykonanie zgodne z dokumentami wskazanymi w § 3 ust. 1 niniejszej umowy.

2. Wskutek zmiany decyzji administracyjnych, o których mowa w § 66 ust. 2 lit. c) dopuszcza się wykonanie robót w zakresie niezbędnym do wykonania decyzji.

3. Łączna wartość wszystkich zmian, o których mowa w § 66, z wyłączeniem przypadków wskazanych w § 66 ust. 2 lit. c) i ust. 3 pkt 3, nie może przekroczyć 20% wartości brutto pierwotnej wartości przedmiotu umowy ustalonej w postępowaniu o udzieleniu zamówienia publicznego.

4. Zmiana lokalizacji robót, o której mowa w § 66 ust. 3 pkt 3 może nastąpić w zakresie niezbędnym do ich kontynuowania, wynikającym ze zmienionej dokumentacji zamówienia, zmienionych decyzji administracyjnych, na podstawie których zamówienie jest wykonywane, a także pozyskanych zgód na wejście w teren w nowej lokalizacji.

§ 68. [Zmiana terminu wykonania umowy i przyczyny].

Dopuszczalna jest **zmiana terminu wykonania umowy** w przypadku:

- 1) opóźnienia innych inwestycji lub robót budowlanych prowadzonych przez Zamawiającego lub innych zamawiających, które to inwestycje lub roboty kolidują z wykonaniem robót objętych umową, co uniemożliwia Wykonawcy terminowe wykonanie umowy,
- 2) przekroczenie przewidzianych przepisami prawa terminów trwania procedur administracyjnych, liczonych zgodnie z zasadami określonymi w kodeksie postępowania administracyjnego lub zgodnie z zasadami określonymi w aktach prawnych z zakresu prawa administracyjnego przy wydawaniu decyzji administracyjnych lub innych aktów administracyjnych, których wydanie jest niezbędne dla dalszego wykonywania robót przez Wykonawcę, a przekroczenie terminów organów nie wynika z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy,
- 3) opóźnienia w uzyskaniu wymaganych uzgodnień, opinii, aprobat od podmiotów trzecich, które to opóźnienie powstało z przyczyn nieleżących po stronie Wykonawcy, a powoduje brak możliwości wykonywania robót, co ma wpływ na termin wykonania umowy,
- 4) wystąpienia na terenie budowy niewybuchów, niewypałów lub znalezisk archeologicznych, które wymagały wstrzymania wykonania robót budowlanych przez Wykonawcę,
- 5) wystąpienia awarii na terenie budowy, za którą odpowiedzialności nie ponosi Wykonawca, skutkującej koniecznością wstrzymania wykonania robót budowlanych przez Wykonawcę,
- 6) wystąpienia niezainwentaryzowanych lub błędnie zainwentaryzowanych sieci, instalacji lub innych obiektów w stosunku do danych wynikających z dokumentacji projektowej przekazanej przez Zamawiającego, co spowodowało wstrzymanie wykonania robót budowlanych, konieczność zmiany dokumentacji projektowej lub wykonanie robót dodatkowych lub zamiennych,
- 7) wystąpienia okoliczności uprawniających do zmiany przedmiotu umowy, o których mowa w § 66, jeżeli okoliczności te mają wpływ na termin wykonania umowy,
- 8) wystąpienia warunków siły wyższej, które uniemożliwiły wykonanie umowy w dotychczas ustalonym terminie,
- 9) zmiany powszechnie obowiązujących przepisów prawa skutkujące koniecznością zmiany dokumentacji projektowej i wydłużenia terminu wykonania umowy.

§ 69. [Granice zmiany terminu umowy]

Z powodu okoliczności wskazanych w § 68 termin wykonania umowy może ulec zmianie o czas:

- § 68 pkt 1 - w jakim opóźnienie w realizacji innych inwestycji lub robót budowlanych opóźniły wykonanie niniejszej umowy,
- § 68 pkt 2 - w jakim opóźnienie w wydaniu decyzji lub innych aktów administracyjnych uniemożliwiło wykonywanie niniejszej umowy,
- § 68 pkt 3 - w jakim opóźnienie w wydaniu uzgodnień, opinii, aprobat od podmiotów trzecich uniemożliwiło wykonywanie niniejszej umowy,
- § 68 pkt 4 - od dnia wstrzymania robót z powodu wystąpienia na terenie budowy niewybuchów, niewypałów lub znalezisk archeologicznych do chwili wyrażenia zgody przez właściwe organy, służby na kontynuowanie robót,
- § 68 pkt 5 - konieczny do usunięcia awarii,
- § 68 pkt 6 - od dnia wykrycia niezainwentaryzowanych lub błędnie zainwentaryzowanych sieci, instalacji lub innych obiektów do czasu zidentyfikowania obiektu, zawiadomienia właściciela i uzyskania możliwości kontynuowania robót,
- § 68 pkt 7 - w przypadku:
  - a) robót zamiennych, o których mowa w § 66 ust. 2 lit. a) - o czas niezbędny do:
    - zmian w dokumentacji projektowej w celu usunięcia wad,
    - prawomocnego zatwierdzenia zmian w dokumentacji projektowej przez właściwe organy, jeżeli obowiązujące przepisy wymagały ich zatwierdzenia,

- wykonania robót zamiennych,
- b) robót dodatkowych, o których mowa w § 66 ust. 2 lit. b) - o czas niezbędny do:
  - uzupełnienia dokumentacji projektowej,
  - prawomocnego zatwierdzenia zmian w dokumentacji projektowej przez właściwe organy, jeżeli obowiązujące przepisy wymagały ich zatwierdzenia,
  - wykonania robót dodatkowych,
- c) zmiany zakresu robót, z przyczyny, o której mowa w § 66 ust. 2 lit. c) o czas niezbędny do:
  - zmianę dokumentacji projektowej,
  - prawomocnego zatwierdzenia zmian w dokumentacji projektowej przez właściwe organy, jeżeli obowiązujące przepisy wymagały ich zatwierdzenia,
  - wykonania robót wynikających ze zmienionej dokumentacji projektowej,
- d) zmiany technologii, urządzeń itp. lub materiałów, o której mowa w § 66 ust. 3 pkt 1 – o czas niezbędny do wykonania robót w zmienionej technologii lub z innych materiałów w zakresie przekraczającym czas potrzebny do wykonania robót w dotychczasowej technologii lub z dotychczasowych materiałów, wyliczony i potwierdzony pisemnym oświadczeniem Inspektora nadzoru,
- e) zmiany materiałów, urządzeń itp., z przyczyny o której mowa w § 66 ust. 3 pkt 2) o czas niezbędny do:
  - zmiany dokumentacji projektowej, jeżeli obowiązujące przepisy wymagały zmiany z dokumentacji z tego powodu,
  - prawomocnego zatwierdzenia zmian w dokumentacji projektowej przez właściwe organy, jeżeli obowiązujące przepisy wymagały ich zatwierdzenia,
  - zakupu zmienionych materiałów, urządzeń itp., w zakresie udokumentowanym przez Wykonawcę za pomocą dokumentów potwierdzających datę złożenia zamówienia i datę doręczenia bez wad,
- f) zmiany lokalizacji robót, o której mowa w § 66 ust. 3 pkt 3 - o czas niezbędny do:
  - zmiany dokumentacji projektowej, jeżeli obowiązujące przepisy wymagały zmiany dokumentacji z tego powodu,
  - uzyskania zgód osób trzecich (właścicieli nieruchomości) na wejście w teren i realizację na nim przedmiotu umowy, jeżeli była taka potrzeba,
  - prawomocnego zatwierdzenia zmian w dokumentacji projektowej przez właściwe organy, jeżeli obowiązujące przepisy wymagały ich zatwierdzenia,
  - wykonania robót zamiennych lub dodatkowych koniecznych do wykonania wskutek wystąpienia warunków geologicznych, geotechnicznych, hydrologicznych lub znalezisk archeologicznych nie przewidzianych w dokumentacji projektowej,
- § 68 pkt 8 - od dnia wystąpienia siły wyższej do dnia usunięcia jej skutków w stopniu pozwalającym na bezpieczne kontynuowanie robót,
- § 68 pkt 9 - niezbędny do zmian w dokumentacji projektowej w celu dostosowania jej do zmienionego prawa oraz prawomocnego zatwierdzenia zmian w dokumentacji projektowej przez właściwe organy, jeżeli obowiązujące przepisy wymagały ich zatwierdzenia.

§ 70. [Przyczyny zmiany wynagrodzenia]

Wynagrodzenie Wykonawcy może ulec zmianie z powodu:

- 1) zmiany zakresu robót budowlanych (§ 66 ust. 1 pkt 1) albo w przypadku ograniczenia zakresu robót przewidzianego w § 4 umowy,
- 2) z powodu zmiany sposobu wykonania przedmiotu umowy (§ 66 ust. 1 pkt 2),
- 3) z przyczyn wskazanych w art. 439 ustawy PZP w przypadku umowy zawartej na okres powyżej 6 miesięcy,

- 4) z przyczyn wskazanych w art. 436 pkt 4 ustawy PZP w przypadku umowy zawartej na okres powyżej 12 miesięcy.

§ 71. [Sposób ustalenia zmiany wysokości wynagrodzenia]

1. Wysokość wynagrodzenia ze względu na zmianę przedmiotu umowy zostanie ustalona na podstawie kosztorysu ofertowego złożonego przez Wykonawcę przekazanego Zamawiającemu na podstawie § 17 ust. 1 pkt 1 umowy.
2. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie zmiany wysokości wynagrodzenia zgodnie z ust. 1, w szczególności rodzaje robót lub materiałów, urządzeń itp. nie występują w kosztorysie ofertowym lub z innych przyczyn ustalenie wysokości wynagrodzenia nie jest możliwe, wynagrodzenie jest ustalone na podstawie kosztorysu dodatkowego Wykonawcy, który zostanie przygotowany zgodnie z poniższymi zasadami:
  - a) ceny jednostkowe będą odzwierciedlać realną wartość robót z uwzględnieniem zysku nie wyższego niż w kosztorysie przedkładanym Zamawiającemu przez Wykonawcę po podpisaniu umowy,
  - b) ceny jednostkowe będą nie wyższe niż:
    - ceny rynkowe odpowiadające zakresowi robót lub zmienianych materiałów, urządzeń itp.,
    - ceny jednostkowe wynikające z ogólnie dostępnych cenników, np. SEKOCENBUD.
3. Zamawiający może wnieść zastrzeżenia do kosztorysu dodatkowego Wykonawcy, do których Wykonawca powinien ustosunkować się w terminie 7 dni od dnia przekazania uwag przez Zamawiającego.
4. W razie sporu co do wysokości wynagrodzenia, strony mogą powołać niezależnego kosztorysanta, który dokona wyceny zakresu robót, zmienionych materiałów, urządzeń itp. z zastrzeżeniem, że wycena odbędzie się z zachowaniem zasad przewidzianych w pkt 1) i 2) powyżej. Koszt wynagrodzenia kosztorysanta ponoszą strony w równych częściach.

§ 72. [Sposób ustalenia zmiany wysokości wynagrodzenia z przyczyn wskazanych w art. 436 pkt 4 lit. b) i art. 439 PZP]

1. Zamawiający przewiduje zmianę wysokości wynagrodzenia należnego Wykonawcy, o którym mowa w § 52 ust. 3 umowy w przypadkach określonych w art. 436 pkt 4 lit. b) Pzp., tj. w przypadku zmiany:
  - 1) stawki podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego lub
  - 2) wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę albo wysokości minimalnej stawki godzinowej ustalanych na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, lub
  - 3) zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości stawki składki na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne lub
  - 4) zasad gromadzenia i wysokości wpłat do pracowniczych planów kapitałowych, o których mowa w ustawie z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (Dz. U. z 2024 r., poz. 427).
  - na zasadach i w sposób określony w ust. 2 – 17, o ile Wykonawca wykaże, że zmiany te mają wpływ na koszty wykonania zamówienia przez Wykonawcę. Zmieniona wysokość wynagrodzenia będzie obowiązywać nie wcześniej niż po dacie wejścia w życie zmian, o których mowa w ust. 1. Kwota brutto wynagrodzenia zostanie odpowiednio dostosowana aneksem do niniejszej Umowy.
2. Wynagrodzenie może ulec zmianie w przypadku zmiany elementów wyszczególnionych w ust. 1, zwanych dalej składnikami kosztotwórczymi. Wynagrodzenie ulegnie zmianie o różnicę jaka powstanie pomiędzy tymi składnikami kosztotwórczymi przyjętymi przez Wykonawcę do wyliczenia wynagrodzenia

w dniu podpisania Umowy, a zmienionymi składnikami kosztotwórczymi na podstawie odrębnych przepisów.

3. Zmiana wysokości wynagrodzenia należnego Wykonawcy w przypadku zaistnienia przesłanki, o której mowa w ust. 1 pkt 1, będzie odnosić się wyłącznie do części przedmiotu Umowy zrealizowanej, zgodnie z terminami ustalonymi Umową, po dniu wejścia w życie przepisów zmieniających stawkę podatku od towarów i usług lub podatku akcyzowego oraz wyłącznie do części przedmiotu Umowy, do której zastosowanie znajdzie zmiana stawki podatku od towarów i usług lub podatku akcyzowego.

4. W przypadku zmiany, o której mowa w ust. 1 pkt 1, wartość wynagrodzenia netto nie zmieni się, a wartość wynagrodzenia brutto zostanie wyliczona na podstawie nowych przepisów.

5. Zmiana wysokości wynagrodzenia w przypadku zaistnienia przesłanki, o której mowa w ust. 1 pkt 2, 3 lub 4, będzie obejmować wyłącznie część wynagrodzenia należnego Wykonawcy, w odniesieniu do której nastąpiła zmiana wysokości kosztów wykonania Umowy przez Wykonawcę w związku z wejściem w życie przepisów odpowiednio zmieniających: - wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę albo wysokości minimalnej stawki godzinowej; - zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub w zakresie wysokości stawki składki na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne; - zasady gromadzenia i wysokości wpłat do pracowniczych planów kapitałowych, o których mowa w ustawie z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych.

6. W przypadku zmiany, o której mowa w ust. 1 pkt 2, wynagrodzenie Wykonawcy ulegnie zmianie o kwotę odpowiadającą wzrostowi kosztu Wykonawcy w związku ze zwiększeniem wysokości wynagrodzeń Pracowników lub osób przyjmujących zlecenie lub świadczących Usługi do wysokości aktualnie obowiązującego minimalnego wynagrodzenia za pracę albo wysokości aktualnie obowiązującej minimalnej stawki godzinowej, z uwzględnieniem wszystkich obciążeń publicznoprawnych od kwoty wzrostu minimalnego wynagrodzenia albo minimalnej stawki godzinowej. Kwota odpowiadająca wzrostowi kosztu Wykonawcy będzie odnosić się wyłącznie do części wynagrodzenia Pracowników lub osób przyjmujących zlecenie lub świadczących usługi, o których mowa w zdaniu poprzedzającym, odpowiadającej zakresowi, w jakim wykonują oni prace bezpośrednio związane z realizacją przedmiotu Umowy.

7. W przypadku zmiany, o której mowa w ust. 1 pkt 3, wynagrodzenie Wykonawcy ulegnie zmianie o kwotę odpowiadającą zmianie kosztu Wykonawcy ponoszonego w związku z wypłatą wynagrodzenia Pracownikom lub osobom przyjmującym zlecenie lub świadczącym Usługi. Kwota odpowiadająca zmianie kosztu Wykonawcy będzie odnosić się wyłącznie do części wynagrodzenia Pracowników świadczących usługi, lub osób przyjmujących zlecenie lub świadczącym Usługi, o których mowa w zdaniu poprzedzającym, odpowiadającej zakresowi, w jakim wykonują oni prace bezpośrednio związane z realizacją przedmiotu Umowy.

8. W przypadku zmiany, o której mowa w ust. 1 pkt 4, wynagrodzenie Wykonawcy ulegnie zmianie o kwotę odpowiadającą zmianie kosztu Wykonawcy ponoszonego w związku ze zmianą zasad gromadzenia i wysokości wpłat do pracowniczych planów kapitałowych, o których mowa w ustawie o pracowniczych planach kapitałowych, jaki będzie obowiązany dodatkowo ponieść w celu uwzględnienia tej zmiany. Kwota odpowiadająca zmianie kosztu Wykonawcy będzie odnosić się wyłącznie do części wynagrodzenia osób, za które odprowadzona są kwoty do pracowniczych planów kapitałowych, odpowiadającej zakresowi, w jakim wykonują oni prace bezpośrednio związane z realizacją przedmiotu Umowy.

9. W celu zawarcia aneksu, o którym mowa w ust. 1, każda ze Stron może wystąpić do drugiej Strony z wnioskiem o dokonanie zmiany wysokości wynagrodzenia należnego Wykonawcy, wraz z uzasadnieniem zawierającym w szczególności szczegółowe wyliczenie całkowitej kwoty, o jaką wynagrodzenie Wykonawcy powinno ulec zmianie, oraz wskazaniem daty, od której nastąpiła bądź nastąpi zmiana wysokości kosztów wykonania Umowy uzasadniająca zmianę wysokości wynagrodzenia należnego Wykonawcy.

10. Wniosek o dokonanie zmiany wysokości wynagrodzenia należnego Wykonawcy musi być złożony w terminie od dnia opublikowania przepisów do dnia upływu 30 dni od dnia wejścia w życie przepisów

powodujących zmianę, o której mowa w ust. 1 pkt 1, 2, 3 i 4. Wniosek złożony po upływie terminu określonego w zdaniu poprzednim nie będzie rozpatrywany.

11. W przypadku zmian, o których mowa w ust. 1 pkt 2, 3 lub pkt 4, jeżeli z wnioskiem występuje Wykonawca, jest on zobowiązany dołączyć do wniosku dokumenty, z których będzie wynikać w jakim zakresie zmiany te mają wpływ na koszty wykonania Umowy, w szczególności:

- 1) pisemne zestawienie wynagrodzeń (zarówno przed jak i po zmianie) Pracowników świadczących Usługi lub osób przyjmujących zlecenie lub świadczących Usługi wraz z określeniem zakresu (części etatu), w jakim wykonują oni prace bezpośrednio związane z realizacją przedmiotu Umowy oraz części wynagrodzenia odpowiadającej temu zakresowi w całym okresie realizacji przedmiotu Umowy – przypadku zmiany, o której mowa w ust. 1 pkt 2 lub
- 2) pisemne zestawienie wynagrodzeń (zarówno przed jak i po zmianie) Pracowników lub osób przyjmujących zlecenie lub świadczących Usługi, wraz z kwotami składek uiszczanych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych/Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w części finansowanej przez Wykonawcę, z określeniem zakresu (części etatu), w jakim wykonują oni prace bezpośrednio związane z realizacją przedmiotu Umowy oraz części wynagrodzenia odpowiadającej temu zakresowi w całym okresie realizacji przedmiotu Umowy – w przypadku zmiany, o której mowa w ust. 1 pkt 3 lub
- 3) pisemne zestawienie wynagrodzeń osób, za które uiszczane są wpłaty na pracownicze plany kapitałowe wraz z określeniem zakresu (części etatu /liczby godzin), w jakim wykonują one prace bezpośrednio związane z realizacją przedmiotu umowy oraz części wynagrodzenia odpowiadającej temu zakresowi – wraz z wysokością wpłaty podstawowej (i ewentualnie wpłaty dodatkowej) dokonywanej przez Wykonawcę na pracownicze plany kapitałowe – w przypadku zmiany, o której mowa w ust. 1 pkt 4.

12. W przypadku zmiany, o której mowa w ust. 1 pkt 2, 3 lub 4 jeżeli z wnioskiem występuje Zamawiający, jest on uprawniony do zobowiązania Wykonawcy do przedstawienia w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 10 dni roboczych, dokumentów, z których będzie wynikać w jakim zakresie zmiana ta ma wpływ na koszty wykonania Umowy, w tym pisemnego zestawienia wynagrodzeń, o którym mowa w ust. 11.

13. W terminie 30 dni roboczych od dnia przekazania wniosku, o którym mowa w ust. 9, Strona, która otrzymała wniosek, przekaze drugiej Stronie informację o zakresie, w jakim zatwierdza wniosek oraz wskaże kwotę, o którą wynagrodzenie należne Wykonawcy powinno ulec zmianie, albo informację o niezatwierdzeniu wniosku wraz z uzasadnieniem.

14. W przypadku otrzymania przez Stronę informacji o niezatwierdzeniu wniosku lub częściowym zatwierdzeniu wniosku, Strona ta może ponownie wystąpić z wnioskiem, o którym mowa w ust. 9. W takim przypadku zapisy niniejszego paragrafu stosuje się odpowiednio do ponownego wniosku.

15. Wynagrodzenie będzie podlegało zmianie od miesiąca, w którym weszły w życie przepisy dokonujące te zmiany.

16. Zatwierdzenie wniosku stanowi podstawę do zawarcia aneksu o dokonanie zmiany wysokości wynagrodzenia należnego Wykonawcy.

17. Zawarcie aneksu nastąpi nie później niż w terminie 20 dni roboczych od dnia zatwierdzenia wniosku o dokonanie zmiany wysokości wynagrodzenia należnego Wykonawcy.

18. W związku z art. 44 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, Zamawiający określa maksymalną wysokość zmiany wynagrodzenia w związku ze wzrostem wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych na poziomie do 10% w stosunku do ceny określonej w § 52 ust. 3 umowy.

19. Zgodnie z art. 439 ustawy Prawo zamówień publicznych, wysokość wynagrodzenia należnego Wykonawcy może podlegać zmianie w przypadku zmiany ceny materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia.

20. Przez zmianę ceny materiałów lub kosztów rozumie się wzrost odpowiednio cen materiałów związanych z realizacją zamówienia lub kosztów związanych z realizacją zamówienia, jak i ich obniżenie względem ceny lub kosztu przyjętych w ofercie do ustalenia wynagrodzenia Wykonawcy.

21. Zamawiający ustala następujące zasady, stanowiące podstawę wprowadzenia zmiany wysokości wynagrodzenia należnego Wykonawcy:

- 1) poziom zmiany ceny materiałów lub kosztów, uprawniający Strony umowy do żądania zmiany wynagrodzenia należnego Wykonawcy, ustala się na poziomie powyżej 10 % w stosunku do cen lub kosztów obowiązujących w terminie składania oferty,
- 2) za podstawę do żądania zmiany wynagrodzenia należnego Wykonawcy i określenia wysokości takiej zmiany, Strony umowy przyjmują wskaźnik zmiany ceny materiałów lub kosztów (dla robót budowlanych obejmujących przedmiot zamówienia będzie to *Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej*), ogłaszany w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, informujący czy nastąpiły zmiany cen lub kosztów i w jakiej wysokości, (miejsce publikacji strona: strona internetowa GUS: <https://stat.gov.pl/sygnalne/informacje-sygnalne/>),
- 3) Strona umowy żądająca zmiany wysokości wynagrodzenia należnego Wykonawcy, przedstawia drugiej Stronie umowy wniosek zawierający uzasadnienie i dowody wskazujące na zaistnienie okoliczności uzasadniających zmianę wynagrodzenia wykonawcy, nie później niż 30 dni od daty publikacji komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, który winien zawierać opis proponowanej zmiany wraz z kalkulacją kosztów oraz sposobem sporządzenia takiej kalkulacji,
- 4) wniosek musi zawierać dowody jednoznacznie wskazujące, że zmiana cen materiałów lub kosztów o ponad 10 % w stosunku do cen lub kosztów obowiązujących w terminie składania oferty, wpłynęła na koszty wykonania zamówienia,
- 5) w terminie 30 dni od otrzymania wniosku, o którym mowa w pkt 4, Strona umowy, której przedłożono wniosek, może zwrócić się do drugiej Strony z wezwaniem o jego uzupełnienie, poprzez przekazanie dodatkowych wyjaśnień, informacji lub dokumentów; wnioskodawca zobowiązany jest odpowiedzieć na wezwanie wyczerpująco i zgodnie ze stanem faktycznym, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania,
- 6) Strona umowy, której przedłożono wniosek, w terminie 30 dni od otrzymania kompletnego wniosku, informacji i wyjaśnień, zajmie pisemnie stanowisko w sprawie; za dzień przekazania stanowiska, uznaje się dzień jego wysłania na adres właściwy dla doręczeń pism odpowiednio do Zamawiającego lub Wykonawcy,
- 7) jeżeli zostanie wykazane, że zmiany ceny materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia uzasadniają zmianę wysokości wynagrodzenia należnego Wykonawcy, Strony umowy zawrą stosowny aneks do umowy, określający nową wysokość wynagrodzenia Wykonawcy, z uwzględnieniem dowiedzionych zmian.

22. Pierwsza zmiana wynagrodzenia należnego Wykonawcy może nastąpić nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od daty rozpoczęcia realizacji zamówienia. Każda kolejna waloryzacja może być dokonywana po upływie 6 miesięcy od poprzedniej waloryzacji i będzie wyliczana jako średnia arytmetyczna ze wskaźnika publikowanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za okres od poprzedniej waloryzacji.

23. Wykonawca, którego wynagrodzenie zostało zmienione, zobowiązany jest do zmiany wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy, z którym zawarł umowę, w zakresie odpowiadającym zmianom cen materiałów lub kosztów dotyczącym zobowiązania podwykonawcy, jeżeli łącznie spełnione są następujące warunki:

- 1) przedmiotem umowy są roboty budowlane, dostawy lub usługi;
- 2) okres obowiązywania umowy przekracza 6 miesięcy.

24. Na podstawie art. 439 ust. 2 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych, Zamawiający określa maksymalną dopuszczalną wartość zmiany wynagrodzenia należnego Wykonawcy w całym okresie realizacji zamówienia, w wyniku zastosowania postanowień o których mowa w ust. 20, na poziomie 5% wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 52 ust. 3 umowy.

Uwaga: Limity waloryzacji wynikają z różnych podstaw prawnych – 10% dotyczy zmiany wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych, a 5% dotyczy zmiany cen materiałów i kosztów realizacji zamówienia zgodnie z art. 439 PZP.

25. Zgodnie z art. 436 pkt 4 lit. a ustawy Prawo zamówień publicznych, Zamawiający naliczy Wykonawcy kary umowne, o których mowa w § 41 pkt 5 umowy, z tytułu braku zapłaty lub nieterminowej zapłaty wynagrodzenia należnego podwykonawcom, w związku ze zmianą wysokości wynagrodzenia Wykonawcy, o której mowa w art. 439 ust. 5 ustawy Prawo zamówień publicznych, o ile została mu przedstawiona umowa z podwykonawcami.

§ 73. [Tryb zmiany umowy]

1. Umowa może zostać zmieniona w sytuacji wystąpienia okoliczności wskazanych w § 66, 68 i 70 umowy lub jeżeli zmiana jest dopuszczalna na podstawie przepisów ustawy PZP.

2. Każda ze stron umowy może zawnioskować o jej zmianę. W celu dokonania zmiany umowy strona o to wnioskująca zobowiązana jest do złożenia drugiej stronie propozycji zmiany w terminie 7 dni od dnia zaistnienia okoliczności będących podstawą zmiany.

3. Wniosek o zmianę umowy powinien zawierać co najmniej:

- a) zakres proponowanej zmiany,
- b) opis okoliczności faktycznych uzasadniających dokonania zmiany,
- c) podstawę dokonania zmiany, to jest podstawę prawną wynikającą z przepisów ustawy PZP i postanowień umowy,
- d) dowody potwierdzające, że zostały spełnione okoliczności uzasadniające dokonanie zmiany umowy.

4. Dowodami, o których mowa w ust. 3 lit. d) powyżej, są wszelkie dokumenty, które uzasadniają dokonanie proponowanej zmiany, w tym w szczególności:

a) w odniesieniu do zmiany przedmiotu umowy (§ 66):

- dokument potwierdzający wady lub nieścisłości opisu przedmiotu zamówienia, np. odpowiedni wpis do dziennika budowy przez kierownika budowy, Inspektora nadzoru i/lub przez autora dokumentacji projektowej,
- orzeczenie sądu powszechnego lub administracyjnego, a także decyzja organu administracji publicznej skutkujące koniecznością dokonania zmiany przedmiotu umowy,
- dokumentacja zgromadzona przez Wykonawcę potwierdzająca brak lub istotne ograniczenie dostępności materiałów, surowców, produktów lub sprzętu niezbędnych do wykonania umowy, taka jak w szczególności oferty lub korespondencja z podmiotem trzecim (np. dystrybutorem, producentem, dostawcą, usługodawcą),

b) w odniesieniu do zmiany terminu wykonania umowy lub poszczególnych robót (§ 68):

- dokument potwierdzający wystąpienie opóźnień w realizacji innych przedsięwzięć, które wpływają na termin realizacji umowy lub poszczególnych świadczeń np. protokół odbioru końcowego, wezwanie wykonawcy do przyspieszenia robót, oświadczenie Zamawiającego,
- wniosek o wydanie orzeczenia, decyzji, opinii, dokonanie uzgodnień itp., wraz z orzeczeniem, decyzją organu lub urzędową notatką służbową, lub innym dokumentem określającym szczególne wymagania dotyczące realizacji umowy (np. wytyczne gestorów sieci), które potwierdzają wystąpienie opóźnienia, zawiadomienie przez organ administracji, że sprawa nie zostanie załatwiona w terminie,
- dokument potwierdzający istnienie lub zgłoszenie roszczeń osób trzecich wpływających na termin realizacji umowy lub poszczególnych świadczeń,
- orzeczenie sądu powszechnego lub administracyjnego, a także decyzja organu administracji publicznej skutkujące wstrzymaniem realizacji umowy lub poszczególnych robót,

- dokument potwierdzający wystąpienie okoliczności, nie zawinionych przez żadną ze stron umowy, a które wpływają na termin wykonania umowy lub poszczególnych świadczeń, np. protokół Policji, wpis Kierownika budowy, Inspektora nadzoru w dzienniku budowy, protokół (notatka) sporządzona przez właściciela sieci, oświadczenia świadków zdarzenia,
- jakiegokolwiek inny dokument prawnie dopuszczalny potwierdzający, że dokonanie zmian przedmiotu umowy ma wpływ na termin wykonania umowy lub poszczególnych robót.

5. Strona wnioskująca o zmianę terminu wykonania umowy lub poszczególnych świadczeń zobowiązana jest do wykazania, że ze względu na zaistniałe okoliczności – uprawniające do dokonania zmiany – dochowanie pierwotnego terminu jest niemożliwe.

6. W przypadku złożenia wniosku o zmianę druga Strona jest zobowiązana w terminie 10 dni od dnia otrzymania wniosku do ustosunkowania się do niego.

7. Strona, do której wpłynął wniosek o zmianę może:

- a) zaakceptować wniosek,
- b) wezwać Stronę wnioskującą o zmianę do uzupełnienia wniosku lub przedstawienia dodatkowych wyjaśnień wraz ze stosownym uzasadnieniem takiego wezwania,
- c) zaproponować podjęcie negocjacji treści umowy w zakresie wnioskowanej zmiany,
- d) odrzucić wniosek o zmianę. Odrzucenie wniosku o zmianę powinno zawierać uzasadnienie.

8. Zmiana umowy wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności.

9. Z negocjacji treści zmiany umowy, o których mowa w ust. 7 lit. c), Strony sporządzają notatkę przedstawiającą przebieg spotkania i jego ustalenia.

10. W przypadku sporu pomiędzy Stronami co do zasadności zmiany umowy Strony mogą powołać biegłego w celu uzyskania niezależnej opinii na temat spornych zagadnień. Nie musi to być biegły z listy biegłych sądowych. Osoba biegłego jest ustalana za zgodą Zamawiającego i Wykonawcy. Jeżeli opinia biegłego doprowadziła do zmiany umowy to koszty biegłego strony pokrywają po połowie, najpóźniej przed podpisaniem aneksu do umowy zmienianej w związku z opinią biegłego. Koszty związane z opinią biegłego nie uprawniają do zmiany wynagrodzenia umowy.

11. Nie stanowi zmiany umowy:

- 1) zmiana danych teleadresowych;
- 2) zmiana osób do kontaktów,
- 4) zmiana Harmonogramu (jeżeli jest wymagany) w zakresie wskazanych w § 20 ust. 5.

Przepisy końcowe

§ 74. [Przelew wierzytelności]

Wykonawca nie może dokonać zastawienia lub przeniesienia, w szczególności: cesji, przekazu, sprzedaży; jakiegokolwiek wierzytelności wynikającej z Umowy lub jej części (wymagalnych i przyszłych), jak również korzyści wynikającej z umowy lub udziału w niej na osoby trzecie bez uprzedniej, pisemnej zgody Zamawiającego. Cesja, przelew lub czynność wywołująca podobne skutki, dokonane bez pisemnej zgody Zamawiającego, są względem Zamawiającego bezskuteczne (nieważne). Powyższy zakaz dotyczy także praw związanych z wierzytelnością, w szczególności roszczeń o zaległe odsetki.

§ 75. [Rozstrzygnięcie sporów]

1. Ewentualne spory powstałe na tle wykonania przedmiotu umowy będą rozstrzygane w pierwszej kolejności w drodze mediacji z zachowaniem zasad określonych w § 46.

2. W przypadku braku możliwości zawarcia ugody w drodze mediacji w terminie wskazanym w § 46 ust. 13, każda ze stron może skierować sprawę do sądu właściwy dla Zamawiającego.

§ 76. [Korespondencja między stronami]

1. Wszelką korespondencję w sprawach związanych z niniejszą umową Zamawiający będzie kierował na adres Wykonawcy podany w umowie, który jest adresem do doręczeń. Wykonawca jest

zobowiązany zawiadomić niezwłocznie Zamawiającego o każdej zmianie adresu do doręczeń. W razie zaniebdania tego obowiązku doręczenie pisma pod adres wskazany w umowie ma skutek prawny.

2. Osoby wskazane do kontaktów pomiędzy stronami nie są upoważnione do podejmowania decyzji powodujących zmianę postanowień umowy.

§ 77. [Udostępnienie treści umowy]

Wykonawca przyjmuje do wiadomości i wyraża zgodę na udostępnienie treści niniejszej umowy w przypadku złożenia o to wniosku w trybie ustawy właściwej w sprawach dostępu do informacji publicznej, lub na podstawie innych przepisów wiążących Zamawiającego. W takim przypadku Wykonawca nie będzie dochodził od Zamawiającego żadnych roszczeń.

§ 78. [Ochrona danych osobowych]

1. Wykonawca zobowiązuje się do wypełnienia obowiązków informacyjnych wobec pracowników oraz Podwykonawców i dalszych Podwykonawców, oraz ich pracowników, których dane osobowe zostały lub zostaną przekazane Zamawiającemu, zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Tekst mający znaczenie dla EOG) – dalej „Rozporządzenie Rodo”.

2. Na potrzeby realizacji niniejszej umowy strony udostępniać będą sobie nawzajem:

a) dane osobowe osób reprezentujących Strony, osób wskazanych do kontaktów służbowych czy innych osób zaangażowanych w wykonanie umowy obejmujące: dane identyfikacyjne (m.in. imię i nazwisko, stanowisko służbowe), kontaktowe (m.in. służbowy adres e-mail, służbowy numer telefonu),

b) dane osobowe niezbędne do weryfikacji zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, w szczególności imię i nazwisko, datę zawarcia umowy o pracę, rodzaj umowy o pracę, zakres obowiązków pracownika oraz inne dane zawarte w treści kopii umów o pracę lub zaświadczeń ZUS lub zgłoszeń pracowników do ubezpieczenia.

3. Każda ze stron zobowiązuje się do zabezpieczenia danych osobowych poprzez podjęcie odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych wymaganych obowiązującymi przepisami prawa w zakresie ochrony danych osobowych.

4. Administratorem danych osobowych udostępnionych Zamawiającemu na potrzeby zawarcia i realizacji Umowy jest Zamawiający.

5. Osoby fizyczne, których dane osobowe w związku z realizacją niniejszej umowy zostały lub zostaną udostępnione Zamawiającemu, mogą zapoznać się z klauzulą informacyjną Zamawiającego o czym Wykonawca zobowiązuje się ww. osoby poinformować i udostępnić im klauzulę informacyjną Zamawiającego (punkt 24 SWZ).

6. Zebrane dane osobowe będą przetwarzane w celach związanych z zawarciem i realizacją umowy.

7. Obowiązki nałożone na Wykonawcę w takim samym stopniu obciążają podwykonawcę (dalszego podwykonawcę). Wykonawca odpowiada za działania podwykonawców w zakresie obowiązku ochrony danych osobowych jak za własne.

8. W sprawach nieuregulowanych niniejszym paragrafem, zastosowanie będą miały przepisy Kodeksu cywilnego, Rozporządzenia RODO oraz ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych.

§ 79. [Sprawy nie uregulowane]

W sprawach nie uregulowanych niniejszą umową mają zastosowanie przepisy prawa budowlanego, kodeksu cywilnego, ustawy PZP oraz inne powszechnie obowiązujące przepisy prawa wskazane i nie wskazane w niniejszej umowie.

§ 80. [Liczba egzemplarzy umowy]

Umowę sporządzono w 3 jednobrzmiących egzemplarzach, dwa egzemplarze dla Zamawiającego, jeden dla Wykonawcy.

ZAMAWIAJĄCY:

WYKONAWCA: